

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ

Copyright, 1951, by the Society
of the Franciscan Fathers

XXXVI. Nr. 54

PENKTADIENIS (FRIDAY) LAPKRIČIO (NOV.) 2 D., 1951 M.

10 CENT

SAUGUMO KOMISIJA UŽ VISUOTINĮ KARINĮ APMOKYMĄ

Washingtonas. — National Security Training komisija paskelbė biuletenį, kuriame nurodo, jog nėra vilčių, kad numatomu laiku apsigynimo nuo komunizmo pastangos atkristų. Dėl to komisija pataria imtis vykdyti jau birželio mėn. kongreso principu priimtą visuotinio karinio apmokymo programą. Šią programą kongresui priėmus ir jai virtus įstatymu, būtų sudaryti pagrindai JAV karinei pajėgai, kuri visuomet būtų pakankamai pasiruošusi atremti kiekvieną kilusį krašto saugumui pavojų. Šios programos rėmuose kas metai būtų apmokoma 800,000 aštuoniolika metų sukausių vyrų. Apmokymas truktų pusę metų ir po

to tie vyrai pusaštuntų metų būtų rezerve, o pavojaus atveju pašaukiami prie ginklo.

Jei kongresas greitai laiku šią programą priimtų, komisija tikisi, jog apmokymą galima būtų pradėti jau ateinančią vasarą.

Jau nebėra fantazija, kad kiekvienas žmogus gali skraidyti, kaip paukštis. Raketinis motoras su visais prietaisais sveria 100 svarų gali žmogų per valandą nunešti per 70 mylių. Aparatas dar bandomas Los Angeles karo laivyno laboratorijose. Vaidas yra dailininko piešas.

DE GASPERI DALINA BEŽEMIAMS ŽEMĘ

Roma. — Italijos vyriausybė jau seniai pradėjo rūpintis žemės reforma, nes dabartiniai krašto žemės valdymo santykiai neatitinka nei krašto ūkio, nei masių gerovės kėlimo reikalavimų. Bet ši reforma vyriausybės ruošinama su reikiama atsargumu, nes gyventojams išdalinti tik žemė, o ne pasirūpinus, kad jie išgalėtų joje tinkamai ūkininkauti, padėtis gali tik pablogėti. Dėl to rūpinamasi gausiantis žemės gyventojams kartu su teikti ir paramą joje įsikurti.

Dabar suplanuoti žemės reforma pradėdama jau vykdyti. Šiomis dienomis Kalabrijoje išdalinta 600 bežemių 2344 hektarai žemės. Tai jau trečias stambus žemės dalinimas šioje provincijoje. Ligi 1955 m. numatoma tūkstančiams bežemių išdalinti pusantro milijono hektarų dirbamos žemės.

KUOSIASI DUJŲ IR BACILŲ KARUI

Paryžius. — Prancūzų laikraštis "Figaro" praneša, kad Sovietai Rytų Vokietijoje yra dvigubai išplėtę cheminę pramonę, kuri gamina dujas karo reikalingas. Taip pat bandomos ir veisiamos užkrečiamųjų ligų bacilos. Praėjusiam kare vokiečiai nedrįso šių ginklų panaudoti, bet iš jų pasirodymų daroma išvada, kad Sovietai ruošiasi ir juos karo atveju naudoti.

NAUJI SUSIDŪRIMAI SUEZO ZONOJ

Kairas. — Prie anglų saugojamos Suez kanalo zonos įvyko naujų susišaudymų, kurių metu viena egiptietė buvo užmušta ir keletas asmenų sužeista. Taip pat pranešama, kad buvo užplūtas ir sužeistas vienas anglų karininkas. Padėtis kanalo zonoj tiek įtempta, kad turėjo būti atidėtas planuotas naujai iškasto "Karaliaus Faruko kanalo" atidarymas. Anglai ir toliau gabena iš Egipto savo šeimas ir didina kanalo zonoj savo karines pajėgas. Egiptas mobilizuoja taip pat. Egipto spauda skelbia, kad esą žinių, jog rimtu atveju Vakarai planuoja per 24 valandas užimti visą Egiptą. Tokiu atveju kanalo zonoj esančiam Abu Sweir aerodrome būtų nuleista 120,000 parašiutininkų.

SOVIETAI REIKALAUJA LAISVO TRANZITO PER SUOMIJĄ

Mūsų bendradarbio iš Švedijos pranešimu, Sovietų prekybinė atstovybė Helsinkyje pareikalavo, kad Sovietų tranzitinės prekės per Melsinkio uostą būtų atleistos nuo uosto mokesčių. Savo memorandume Sovietai primena suomių užsienio reikalų ministerijai, kad tie mokesčiai rusų tranzitinėms prekėms neatitinka rusų-suomių 1947 m. prekybos sutarties 8 paragrafui. Rusai reikalauja, kad jų prekės būtų atleistos nuo maito ir visokių kitokių mokesčių.

Pagal minėtą prekybos su-

EUROPIETAI NŪRĖ BŪTI APGINTI, BET NE ISVADUOTI

Minneapolis. — JAV pasiuntinė Kopenhagoje E. Andersen čia pareiškė, kad europiečiai užpuolimo atveju ginsis, ir pažymėjo, kad jie yra labai prieš tokią politiką, kuri karo atveju būtų linkusi Europos kraštus pradžioj užleisti priešui, o paskui karo eigoj išvaduoti.

Prancūzai vokiečių reikalavimą laiko nepagrįstu

Paryžius. — Dėl vokiečių iškeltos reikalavimo, kad prancūzai jaunų vokiečių telkima į savo svetimsalių legioną nutrauktų, prancūzų įstaigos nurodo, jog į tą legioną nei vokiečiai, nei kas kitas nėra specialiai telkiami. Bet, kas nori, gali įstoti. Stojančių tautybė visai nesidomima.

Paliaubų derybos vėl užkliuvo

Tokio. — Korejoj karo paliaubų derybininkai jau šešis kartus buvo susirinkę posėdžio, bet pradžioj buvęs optimizmas yra visiškai sumažėjęs, nes ligi šiol vienu vienu klausimu buvo pasiekta susitarimo — kad demarkacijos linija turi eiti dabartinė fronto linija. Bet kai buvo pereita prie svarstymo, kuriais vietomis ta linija turi eiti, komunistai pareikalavo, kad ji būtų išvesta gana toli į pietus nuo tikros fronto linijos. Jei sąjungininkai priimtų komunistų reikalavimą, jie turėtų beveik visu frontu atsitraukti atgal ir užleisti sunkiai iškovotas pozicijas, kurios įgalina Jungt. Tautų pajėgas sėkmingai atremti priešą, jei jis vėl bandytų pulsti.

Kadangi abi pusės tvirtai laikosi savo reikalavimo, susitarimo viltytys yra labai sumažėjusios, nors ir numatyta susitikti tolimesnėms diskusijoms.

Kovos fronte

Fronte vyksta daugiau tik vietinio pobūdžio kovos, kurių metu Jungt. Tautų pajėgos viduriniame fronte pažengė porą mylių pirmyn, o taip pat šiek tiek teritorijos užėmė ir rytinėje bei vakarinėje fronto dalyje. Naujai į frontą atgabentų

kiniečių dalinių bandyti puolimai buvo atremti.

Prieš naikintuvai ir toliau bando užkirsti kelią sąjungininkų oro pajėgoms, bet bombonešiai sėkmingai pasiekė priešų užnugarį numatytus taikinius ir puolė susisiekimo kelius bei kitus karinės svarbos taikinius.

VISA ČEKOSLOVAKIJA — ISTISA KONCENTRACIJOS STOVYKLA

Frankfurtas. — Pabėgęs su žmona ir ketverių metų dukrele į Vakarų Vokietiją buvęs Čekoslovakijos prekybos ministerijos Amerikos skyriaus vedėjas M. J. Lom čia pareiškė, kad Čekoslovakija šiuo metu yra išties koncentracijos stovykla. Pardutuvės tuščios, kainos eiliniams gyventojui neįmanomos ir krašto ūkinė padėtis yra beveik katastrofiška. Mitybos padėtis yra blogesnė, kaip buvo pačiais sunkiausiais praėjusio karo laikais. Sovietai į Rusiją ir savo satelitinis kraštus išveža Čekoslovakijos gaminius, bet už juos Čekoslovakija jai reikalingų dalykų negauna.

Komunistai praktikoje šveičioja

Geneva. — Šveicarijos rinkimuose vėl laimėjo ligi šiol daugumą turėjusi konservatorių partija. Kai kur šiek tiek laimėjo socialistai. Bet komunistai, kaip ir kituose kraštuose paskutiniuos metais, pralaimėjo, gaudami vietų ligi šiol turėtų septynių vietų tik penkias.

Sovietai telkia savo pajėgas prie Irano ir Turkijos

Berlynas. — Pabėgę į Vakarų Vokietiją Sovietų kariai patvirtina žinias, kad Sovietai iš Uralo sričių pradžioj savo karines pajėgas kelti į Kaukazą ir prie Irano bei Turkijos. Šiose srityse telkiami įvairių ginklo rūšių daliniai.

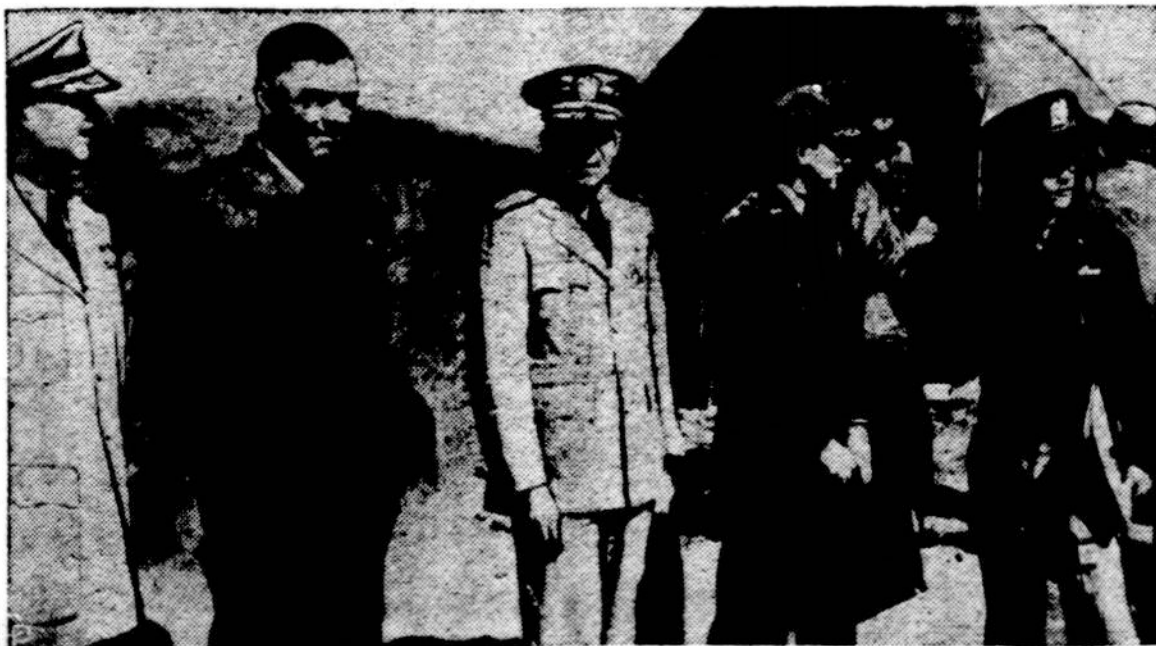
Vėl renka "taikos parašus"

Dabar komunistai vėl renka po visą pasaulį parašus, kad 5 didžiosios valstybės sudarytų "taikos sutartį." Deja, ši kartą jis turi kur kas mažesnį atgarsį, o tokioj šveicarijoj vyriausybės net uždraudė iškabinti tos rūšies plakatus. Komunistai skelbia, kad tuo būdu jau ir šveicarija perėjo į "karo kursytojų stovyklą."

INDONEZIJOS SUIMTA 15,000 ASMENŲ

Jakarta. — Indonezijos min. pirm. Soekiman paskelbė, kad nuo rugpjūčio mėn. vidurio suimta 15,000 asmenų. Suimtieji būvę sudarę sąmokslą nužudyti su vieno svetimo krašto pagalba aukštumos krašto vyriausybės pareigūnus.

Kuris tasai svetimas kraštas, nebuvo įsakmiai paminėta. Bet Indonezijoje yra didelės kiniečių mažuma, todėl manoma, jog šį pasikesinimą ruošė kiniečiai, padedami Mao-Tse-Tungo.

Korejoj paliaubų derybos vėl užkliuvo, nors buvo joms parinkta nauja vieta. Pannunjonų karo laivyno palapinė prie fronto. Čia prie joms matome Jungtinių Tautų delegaciją (iš kairės): Adm. Arleigh Burke, gen. Turner, viceadm. C. Turner Joy (delegacijos pirmininkas), maj. gen. L. C. Craig ir maj. gen. Lee Hyung Keun, pietų Korejos atstovas.

Beveik 50 d. (atitardžius) Nevada dykumoje buvo antras atominių bombų bandymas vienos savaitės laike. Čia matome po sprogimo susidariusį stulpą dūmų, dujų ir ugnies. Šviesa buvo matoma Las Vegas mieste, už 80 mylių. Stebėtojų sprogimas atrodė daug stipresnis už pirmąjį bandymą (praėjusį sekmadienį). Bomba susprogdinta ore. Ji išmesta iš lėktuvo B-29.

RUMUNIJOS PARTIZANŲ VEIKLA DIDEJA

Berlynas. — Kaip praneša vokiečių spauda, Rumunijoje labai stiprėja partizaninė veikla. Partizanai yra susitelkę Karpatų kalnuose, kur prie jų dedasi vis nauji būriai. Prie Satul Mares — Oradea Mares jie rekvizavo nuverstos Sovietų traukinio ginklų krovinį bei maisto išteklius ir paėmė vietos valdinių įstaigų išda, palikdami komunistinius pareigūnus surištus. Sigetuloj jie susijungė su ukrainiečių partizanais ir buvo užvaldę visą apylinkę. Kadangi rumunų komunistų policija su jais neįstengia kovoti, ji buvo apkaltinta palaikanti ryšį su partizanais ir pakeista specialios kominformacijos, kurios nariai yra vadinti rumuniškais varė, bet iš tikro yra rusai.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

- Streikuojanti uostų darbininkai grįžo į darbą tik armijos laivų krauti, bet kitur nedirba, reikalaujanti, kad būtų išpildyti jų reikalavimai pakelti atlyginimą.
- Komunistų agentas Pnompenhe mieste, Indokinijoje, nužudė prancūzų komisarą Cambodžos sričiai J. de Raymond. Tai jau ketvirtas aukštas pareigūnas, kuris paskutiniuosiais mėnesiais buvo pietryčių Azijoje nužudytas.
- Komunistų vadovaujami studentai Teherane suruošė didelės demonstracijos prieš anglys ir amerikiečius, remdami Egipto reikalavimą, kad anglai pasitrauktų iš Suez.
- Nevadoje, vykdamas toliau atominių ginklų bandymus, susprogdinta trečia atominė bomba, kurią iš didelės aukštumos numetė B-29 bombonešis.
- Indijos maitinimo valdybos atstovai pareiškė, kad ateinančiais metais Indijai gresia didelis bado pavojus, nes sausros sunaikinusios didelius pasėlių plotus.
- Prez. Trumanas pasirašė įstatymą, kuriuo 117 milijonų dolerių padidinami pašto mokesčiai. Pašto atvirukas nuo sausio 1 d. kainuos 2 centus. Bet laišku ir oro pašto mokesčiai nepadidinami.
- Sovietinė Vokietijos zonoj dėl bėgių trūkumo nuo mažiau reikšmingų geležinkelinių linijų pradėti nuiminti bėgiai, kurie norima panaudoti pagrindinėms linijoms remontuoti.
- Nors prezidentas savo proklamacijos dar nepaskelbė, bet šiais metais Thanksgiving Day pagal 1941 m. priimtą įstatymą bus švenčiama ketvirtą lapkričio mėn. penktadienį, taigi lapkričio 22 d.
- Švedų policijos organai suėmė laivyno inžinierių Anderson, kuris prisipažino teikęs Sovietams žinias apie Švediją ir Angliją.

Dr. Kazys Sruoga-Veržikas

KĄ NEŠA CHURCHILLIS?

- Baimė ir nepasitikėjimas
- Su raudonaisiais ar prieš juos
- Nusilenks Amerikai.

Cicero, Illinois. — Churchill vėl atėjo į Anglijos valdžios viršūnes. Tai sukėlė daug spėliojimų. Svarbiausia: ką jis darys užsienio politikoje?

Mažosios ir silpnosios tautos neturi gerų atsiminimų apie Churchill. Jis moka duoti gražių pažadų, bet taip pat sugeba juos užmiršti. Ryškiausias pavyzdys tai "Atlanto Charter" ir Jaltos bei kitų slapčių konferencijų nutarimai. Prieš rinkimus Churchill vėl buvo užsiminęs, kad reikėtų su Stalinu visiems didiesiems susitikti ir viską gražiuoju, be karo, sutvarkyti. Labai gerai, žinoma. Sutvarkyti tai sutvarkyti. Bet kieno sąskaiton? Va, iš čia ir baimė ir nepasitikėjimo atmosfera.

Churchill yra didelis raudonųjų priešinys. Tai faktas. Bet jis keistai kovoja prieš raudonuosius. Šiandien raudonieji rusai įsodinti į Europos širdį ir į pavojingą poziciją Azijoje. Prie to dalyko Churchill daug prisidėjo. Visi tai žino. Tiesa, tuo būdu jis sumušė didelį priešiną — Hitlerį. Bet įsitaikė dar pavojingesnį priešiną Staliną. Attlee vyriausybė taip pat labai pataikavo raudoniesiems: ir Sovietams ir kinams. Tuo nerėjo išgelbėti savo dar likusias pozicijas Azijoje, turėti savo kraštui pelno ir atitolinti karą. Nei Churchill nei Attlee politi-

ka raudonųjų atžvigių nedavė Anglijai gerų rezultatų. Britų imperija nyksta, o raudonieji, kur tik gali, knisiasi po britais.

Yra spėliojimų, kad Churchill peržiūrės Anglijos politiką raudonųjų atžvigių.

Anglijos santykiai su Amerika nebuvo tokie, kokie galėtų ir turėtų būti. Buvo skirtumai pažiūrose į raudonuosius. Buvo skirtumai pažiūrose į karą sąjungininkus, Ispaniją, Vokietiją ir Japoniją. Pagaliau buvo ir psichologinis momentas. Po karo britų svoris pasaulio sumeniko. Amerikos negirdėtai išliko. Anglija buvo įpratusi (ypač Churchill) "mokytis" Ameriką, kaip reikia valdyti užsienio politiką. Dabar gi vaidmens keičiasi. Aišku, anglams su tuo apsiprasti ne taip lengva. Iš to kildavo ir kai kurie santykių nesklaidumai. Ir piktis pasisakymai tiek Anglijoje tiek Amerikoje. Bet gi "sauto niekas neklausio" — sako lietuviška patarlė. O gi Anglija vis labiau "sauseja". Tai gi antras iš pačių skubiųjų Churchill reikalų gali būti santykių su Amerika išlyginimas ir politikos sušūrinimas.

Jeigu Churchill iš tikrųjų turi savo planus abiem šitais klausimais ir imsis juos realizuoti, tai reikia laukti didelių naujų politikos sritų.

Prof. K. Pakštas siūlo klausimu

Spalio 22 d. Pittsburghe įvykusiam eiliniame Vidurio Europos Federalinio Klubo susirinkime prof. K. Pakštas skaitė paskaitą apie sienas. Jis išsamiai išdėstė sienų problemas praėityje ir, priešingai dabarties, pateikė savo projektus. Prof. K. Pakštas pareiškė, jog šiandien valstybės, savo sienas vesdamos, vadovaujasi trimis motyvais: strateginiu, istoriniu ir etniniu. Pirmuosius du motyvus praktiškai pritaikinti yra labai sunku, nes pagal juos daryti sprendimai dažnai yra logiškai neteisingi. Trečiasis motyvas yra ir turėtų būti praktikuojamas kuo daugiau, nes tai vienas iš patikimiausių būdų ribų problemas spręsti. Po prof. K. Pakšto kalbos klubo nariai ilgokai diskutavo praktiškus Vidurio Europos valstybių sienų klausimus. Nutarta prie to tems dar grįžti, nes ji — viena iš svarbiausių vienybei Vidurio Europoj įgyvendinti. Kitame klubo susirinkime (lapkričio 5

dį) pranešimą apie rinkimų problemą Vidurio Europoj padarys buvęs čekoslovakų parlamento narys Dr. Macek.

J. Virpša

MENININKO JONO RIMSOS VARDAS DAŽNAI SKAITOMAS SPAUDOJE

Mūsų pagarsėjęs tautiečių vėrinio Kaune siuvėjo Rimšos sūnus. Jis gimė Svedasuo- se 1903 m. rugpjūčio 20 d. Jaunystėje buvo ruošiamas siuvėjo amatui, bet jį paviliojo menas ir jis to vėdinio balsu paklausė. Jaunuolis panorė keliauti, pamatyti pasaulį. 1925 m. jis apšvietė Lietuvą ir išvyksta Brazilijon, iš ten — Argentanon. Buenos Aires įstoja į "Academia Nacional de Bellas Artes". 1936 m. aplanko Boliviją. Jo parodyti darbai sužavė boliviečius. 1943 metais jis kviečiamas ir priima Sucre Meno Akademijos direktoriaus vietą.

Ispanija ruošia didelę meno parodą ir kviečia dalyvauti visus lotynų kraštus. Bolivijos valdžia parinko Joną Rimšą jai atstovauti ir siunčia mūsų tautietį valdžios lėšomis. Pakeliui į Madridą Jonas Rimša sustojo Sao Paulo Brazilijoje ir čia rugpjūčio 20 dieną suruošė savo kūrinių parodą.

Anglų karių šeimos — moterys ir vaikai — evakuojami iš Iznalto miesto prie Suco kanalo. Padėtis yra vis dar įtempta.

Irano ministras pirmininkas Momenegh padeda vaikui prie Nezi-nomojo Kareivio kapo Arlingtono Nacionalinėse kapinėse.

DOVYDO ŽVAIGŽDĖ VĖL LIPDOMA

K. RAUKLAUKYS, mūsų bendradarbis Svedijoje

Žymioji švedų žurnalistė Barbro Alving yra ir plaukiojantis, ir skraidantis, ir kitokiomis susisiekimo priemonėmis keliaujantis reporteris. Ji yra išvažinėjęs visą pasaulį, visi kontinentai su savo užkampiais jai žinomi. Pabėgėlių problema jai taip pat širdį spaudžia. Neseniai ji buvo Austrijoje ir lankėsi garsioje Salzbargo pabėgėlių stovykloje, į kur kasdien atbėga po porą trejetą dešimtų pabėgėlių, daugiausia iš Vengrijos, bet netrūksta ir iš Jugoslavijos bei kitur. Gražiai, su dideliu nuširdumu ir užuojauta ji aprašė nelaimingų žmonių kasdieninį ritmą tame Salzbargo seniau pačiame elegantiskiausiame, dabar sūbomarduotame viešbutyje Hotel Europe, kur tos pabėgėlių virtinės gauna nors šiekį tokią priebėgą. Įdomūs tie jos aprašymai, daug pasako ir iš pagrindų susimąs-

tyti priverčia. Įdomių, nors ir labai gaudžių žinių suteikė jai vengrai pabėgėliai iš persekiojimų Vengrijoje.

Žmonių medžioklė apima visas grupes: didikus, miestiečius žydus, socialdemokratiškai nusiteikusius žmones, pagaliau, ir pačios komunistų partijos narius, kurie maišosi po kojų, žodžiu, visus, "kuriuos naujieji krašto ponai randa "nepatinkamais". Ausant pasigirsta durų skambučiai, įeina ekzekutoriai, kelios valandos pasirostus, ir taip tris kartus savaitėje siuntėja toji medžioklė. Vsi tie nelaimingieji suskirstomi į tris kategorijas. Pirmoji, mažiausia, tuoj dingsta, nepalikus jokių pėdsakų. Kitos gi dvi laikomos koncentracijos stovyklose pačioje Vengrijoje. Ligi šiol išdeportuota daugiau kaip 120.000 žmonių, iš kurių 75%

iš Budapešto. Gatvėmis dabar prasidėjo jau ir provincijos miesteliuose.

Tos visos žiaurios akcijos suvarant į koncentracijos stovyklas pagrindinė mintis yra daug žiauresnė ir šlykštesnė "praktiškėsnė", negu kad Hitlerio, ypač kiek liečia žydus. Dujomis čia niekas nebenuodijamas, čia griebiamas "praktiškos" politikos — leisti žmonėms mirti iš bado ir nuo šalčio, bet nuo sunkių darbų niekas neišsisuka.

Ir iš Hitlerio persekiojimo laikų taip pragarsėjusi Dovydo žvaigždė ant rankovių vėl "užtekėjo", tik kitokia forma. Deportuoti, jeigu jie kartais tarp kitų pasimašo, turi nešioti tam tikrą ženklą, rodantį jų "užkrečiamumą" ir uždraudžiantį jiems beveik viską: jiems neleidžiama užėiti į krautuves, sėdėti ant suolų parkuose, važiuoti tramvajum ar autobusu, naudotis bendru vandeniu plautis bei plauti, jiems nevalia pirkis maisto, išskyrus tik liekanas, ir tai turgui išsikiščius, su jais draudžiama kalbėti — prie jų prisegtas parijų ženklas perspėja visus.

O kaip dabar pabėgti iš Vengrijos, jeigu legaliai važiuoti geležinkelio tégelima tik 30 km.? Žmonės bėga pėsti. Bėga naktimis, dieną slepiasi laukuose ir išlūpi vandenį. Pasiėmę jie ilgai išlūkia, išstudijuoja pasienio sargybinių įpročius, kada jie pakeičiami ir t.t. Per sieną sunku pereiti — ji apverta dviguba spygliuota tvora, o be to dideli plotai užmienuoti, vielių visur prinarpliota, taip kad labai lengva suknuoti ir sujungti minas. Pukubai neapsakomi tokių minų laukus praėiti. Keliai apvalyti pirma suščiamais vaikais. Juos ne taip greit įtaria, o be to jie daug vikresni persėkti per vielių mazgus ir juos nukirpti. Siurpu tiesiog, koks pavojus laukia tu jaunų gyvybių, bet vaikai mielai saviems pasiaukoja.

Praėję tuos užmienuotus laukus, pabėgėliai vėl patenka į didelę nežinią. Ir tai bėga žmonės, lyg nuo baisiausio karo, o karas jau šešeri metai kaip "pasibaigęs."

MALONUS DARBININKO SKAITYTOJAU

MUMS smagu TAMSTAI nuosirdžiai padėkoti už šio laikraščio skaitymą ir rėmimą, o ypač už tai, kad įvertinate lietuviškos spaudos didelę reikšmę Amerikos lietuvių gyvenime. Tačiau DARBININKO skaitytojų šeima galėtų ir turėtų būti dar didesnė.

NAUJIEMS METAMS besitaikant, norime kreiptis į Tamstą, o ne į ką kitą, nes DARBININKA geriausiai pažįstate, kad padėtumėte jį paskleisti tarp Amerikos lietuvių dar plačiau. Tikrai rasit tokių, kurie panorės užsiprenumeruoti šį gausiai iliustruotą ir vis tobulinamą katalikišką laikraštį.

UŽ TAMSTOS malonią talką mes norime iš savo pusės, kiek galime, atlyginti. Kam pavyktų rasti bent 5 nauji DARBININKO skaitytojai, o tai atrodo nesunku, gaus dovanų gražų ir nepaprastai vertingą V. AUGUSTINO

LIETUVOS VAIZDŲ ALBUMĄ

Tai reta knyga ir sau turėti ir kitam dovanoti.

KAS surastų 1, 2 ar 3 naujus skaitytojus, už kiekvieną apmokėtą prenumeratą gautų VIKNO DOLERIO vertės knygą, kurią galės pasirinkti iš DARBININKO leidžiamų, išleistų, ar turimų knygų katalogo.

ČIA pridedama atkarpa, manome, palengvins TAMSTAI gražios talkos darbą. Prašome į ją įrašyti pavardes tų asmenų, kurie sutinka užsiprenumeruoti DARBININKĄ 1952 metams. Jiems užsimokėjus, TAMSTA gausite nurodytas dovanas.

aukirti

"DARBININKO" ADMINISTRACIJA,
680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

1. Vardas	Pavardė	4.
Adresas		5.
(numeris, gatvė)		6.
(miestas, pašto zona, valstybė)		
2.		
3.		
Siuntėjo vardas, pavardė:		Adresas:

VELINĖS DZOKUOSE

JUOZAS BUGA

Įdomiausia, kas ma: pasitai-
kė išgirsti ir užrašyti apie Vėli-
nes, liečia Dzūkiją. Čia aš pa-
minėsiu senus ir labai įdomus
Vėlinių papročius ir burtus, ku-
rie jau yra išnykę.

Vėlinių vakaras

Rytojau dieną po Visų Šven-
tų prasideda Vėlinės. Vėlinių
vakare senovės dūikai valgy-
davo iškilmingą vakarienę. Va-
karienei kepdavo grikičius bly-
nus. Įvairūs ragaišiai kepti Vėli-
nių vakarui irgi būdavo griki-
niai. Kepdami duoną prieš Vėli-
nes, pirmutinį duonos kepaluką
skirdavo vėlėms, o paskuti-
nį — gaspadoriui. Stalą nu-
kraudavo valgiais ir pavalgy-
davo Vėlinių vakariene.

Stalo paruošimas vėlėms

Vėlinių vakare nuo vakarie-
nės stalo paskutinė nuėma šei-
mininkė. Dėl vėlių šeimininkė
turi "Vėlinių skarelę". Vėlinių
skarelė yra balta, su išmėgtais
pakraščiuose dūkų tautiniais
raštais. Pati skarelė yra nuo-
meto pavidalo. Tą skarelę dū-
kės šeimininkės užsirišdavo,
kaip nuometą — apgaubdavo
viršugalvį ir nuleisdavo kraš-
tais žemyn. Šeimininkė ruošda-
ma "dūselės pavalgę", kal-
bėdavo: "Dūselės, jūs mūsų
neužmirškite, kaip mes jūsų ne-
užmirštame!" Padėda vėlėms
lėkštę ir skersai lėkštės uždeda
aukštiejius šaukštus. Taip pa-
lieka nukrautą valgymais sta-
lą, "kad dūselės turėtų kuo
pasisciprinti".

Tai atlikusi šeimininkė nu-
siriša "Vėlinių skarelę" ir pa-
dėda į kuparą. Tada ji rami ei-
na miegoti.

Vėlinių vakare degindavo
ugnį, kad "dūšios neišsibadytų
akų". Šeimininkas atneša iš
kluno gazelį (lempelę) ir
pirkioje pastato ant lentelės.
Einant gulėti šeimininkė užpu-
čia lempą, o šeimininkas užde-
ga gazelį. Gazelį šeimininkas
prisuka, kad "nerūktų dėl dū-
šių".

Kalbos apie vėlių valgytus

Rytojau dieną susitinkę dū-
kės šeimininkė ir giriasi viena
kitai:

"Pas mane dūšios kaip atė-
jo, tai viską suvalgė!" Kita sa-
ko: "O pas mane cik trupucį
valgė!" Jei Vėlinės "dūšios
nedaug valgo", arba visai ne-
valgo, tai joms kas nors nepa-
tiko, arba pamiršo padėti ką
vėlė būdama gyva mėgdavo
valgyti. Ryte blūdą ir samtį
peržiūri ir įsitikina, valgė ar
nevalgė vėlės. Jei šaukštus ir
blūdą stovi nebe toje pačioje
vietoje, kaip paliko, "tai dūše-
lės valgė ir joms buvo gerai
valgyt palikta."

Vėlių kerštas ir gera
atsimokėjimas

"Jei neprisiimsi gerai dūšių
per Vėlines, dūšios atneš ugne-
lę — padarys gaisrą. Dūšės

IDOMUS "COLLIERS'S"
NUMERIS

New Yorke redaguojamas
savaitinis magazinas "Col-
liers's" spalio 27 išėjo specialiai
paskirtas nagrinėti vienai te-
mai, pavadintai "Preview of
the war we do not want".

Yra visa eilė žinomų tarp-
tautinės politikos ir strategijos
žinovų, mokslininkų ir kultū-
rininkų, kurie atskirais straip-
sniais kalba apie Rusiją 1952-
1960. Ji vaizduojama nugalė-
ta ir Jungtinių Tautų okupuota.

Žurnalo viršelyje vaizduoja-
mam žemėlapyje yra ir Lietu-
va.

LENKŲ ŽVEJUS SAUGOS
POLICIJA

Berlynas. — Dėl nuolatinio
lenkų žvejų bėgimo į Svediją
komunistinė Lenkijos vyriausy-
bė įsakė, kad atėity žvejų
laivai plauktų į jūrą nebe po
viena, bet grupėmis ir lydimi
policijos sargybinių laivų.

reikia gerai priimti ir gerbti,
tai tada jos nekeršys."

Jaciūnaskui iš Puocionių
km., Nedzingės par., taip prisi-
sapravo: "Jaciūnaskas ėjo lau-
kan arš su kumelaite. Netoli
nuo savo sodžiaus pamatė dide-
lę šviesą. Iš tos šviesos pasiply-
sė su karūnomis angelai (dū-
šios) ir pasakė: "Jaciūnask, jei
tu mūsų neužmirši, mes ir ta-
vęs neužmiršim!" Sekančiais
metais Jaciūnasko laukuose ru-
gių varpos vietoj vienos, buvo
net trys varpos. Jaciūnaskas
Vėlinių vakare paliko dūšioms
gerą vakarienę."

Kiti rasdavo net keturiolius
riešutus už gerą "priėmimą dū-
šių" Vėlinių vakare. Tas atsi-
tiko Puocionių km., Šiubins-
kiui.

Matačinskas iš Baguciškių
km., Nedzingės, nepavaišino
Vėlinės vėlių. Vėlinės buvo
atskridę pas jį karveliai — vė-
lės ir jis nepabėgė įstai. Visas
Matačinskos stogas nuėjo spa-
liais.

Puši viršūnėse, kurios yra
nuodžiuvę, vėlės Vėlinės susi-
rinkdavo ir darydavo susirinkim-
us. Susirinkę vėlės turėdavo
savo maršalką ir tarp savęs
šnekėdavosi kam daryti gera
ir kam keršyti."

Gaveliui iš Iginikiškių km.,
Nedingė, kad nepavaišino Vėli-
nės vėlių ir "gėrė keturias
dienas ir naktis", vėlės keršio-
jo: arklis nusilaužė koją ir vi-
sas svirnas buvo nudraskytas —
visi svirno papuošalai vėlių
buvo numėtyti šalin.

Jei vėlių nepavaišino Vėli-
nių vakare, tai vėlės keršys
per Kūčias, kai kepsi kleckus
(šilžikus).

Kita apie vėles

Kai numirdavo žmogus se-
novėje, Nedzingės apylinkių
dūkai nešdavo jam valgyti
ant kapo "Nešdavo duoną ir
druską — daugiau nieko". Jei
mirus buvo gėrėjas, tai ir degi-
nės bonkų įdėdavo į karštą.

Duonos kepaluką iškeptą
prieš Vėlines dėl vėlių, išdaly-
davo gyvuliams — pradedant
nuo arklio, baigiant kiaulėmis.
Tada gyvuliai eina labai ge-
rai.

Nuodžiuvusių pušelių viršū-
nių negalima nulaužyti, nuka-
poti, reikia palikti vėlėms su-
sirinkti per Vėlines. Vėlės ne-
radę vietos susirinkti keršys.

Vėlinių vakare uždegta grab-
nyčia ir paima vandens stikli-
nė ir veidrodė. Tą vandens
stiklinę pastato tarp veidrodžio
ir žvakės ir žiūri į vandenį.
Tada vandenį mato geras ir
blogas vėlės, mato savo gimie-
nes — senelius, bobutes. Jos
viską parodo, kas jam bus. Po
pažiūrėjimo vėlių, pasipilia
aukos dziedam (pavargė-
liams). Jei Vėlinių vakare
puodai čypia — tų namų vėlės
labai kenčia. Jei Vėlinių vaka-
re vėlės stuksi ir kvatojas —
blogas ženklas: mirs kas nors
iš šeimos.

Po Vėlinių vakarienes, gas-
padorius nešasi rugtus su sė-
tuve ir barsto po visus kampus
sakydamas: "Ne jums pelės, ne
jums pelės, čia dūšėlės, aš
sėju iš abiejų rankų, man su-
grįš šimteriopai!" Tą daro, kad
pelės nekapotų rugių ir prašo
vėlių, kad jos viską apsaugo-
tų.

Vėlinių ryte anksti, visos
vėlės eina melstis į bažnyčią.

Daug apylinkėse Visų šven-
tų naktį uždegta žvakutės, kad
Vėlinių ryte vėlės eidamos na-
mų lankyti, matytų geriau kur
vaikščioti.

Čia paminėjau įdomius liku-
čius iš senovės lietuvių religi-
jos liekanų. Tie pasakojimai,
papročiai ir burtai, kiekvienoje
Lietuvos vietoje yra kitoki.
Aišku, dailis to yra bendra ir
visai Lietuvai.

(Šis pasakojimų Abino Alekna-
vičiaus, Meškučių km., Nedzingės par.)

Darbininkas

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly \$5.00
 Brooklyn, N. Y. \$5.50
 Half year \$3.00
 Foreign \$5.50

PRENUMERATOS KAINA

Amerikojė metams \$5.00
 Brooklyn, N. Y. \$5.50
 Pusė metų \$3.00
 Užsienyje \$5.50

680 Bushwick Ave.,
 Brooklyn 21, N. Y.

Redakcija—GLenmore 5-7281
 Administracija GL 5-7068

NEPASKELBTI ŠVENTIEJI

Yra daug šventųjų. Bažnyčios paskelbtų ir garbinamų. Kiekviena diena primena kelis jų vardus, o kiekvienai metų pradžiai dar naujų. Tik paskutiniomis metais Pijus XII yra paskelbęs visą eilę naujų šventųjų. Bet dar daugiau yra tų, skaičiumi neapimamų, kurių Bažnyčia šventaisiais nepaskelbė ir gal niekada nepaskelbs. Kodėl?

Viena priežastis mums yra nežinoma ir nesužinoma: kodėl Dievas vienus iš jų ženklu viešai parodo, o kitus palieka nepastebimus? Kartais numanome, kad vienas kitas šventasis parodomas tam tikram laikui, kai reikia žmonių tikėjimą sustiprinti, ar pavyzdžiui, kuriuo skatina pasekti, ar net darbei, žmonių apleistam ir neatliktam.

Bet yra ir antra priežastis, sakykime, visiškai žmogiška. Žmonės jie nekrinta į akis, kai jų tarpe gyvena: yra tokie paprasti ir kasdieniški. Apie juos tik tiek tegalima pasakyti, kad yra geri krikščionys. O ko daugiau reikia šventumui, jei ne tauraus ir gero krikščioniškumo? Pas šventus žmones jis kai kuo dar skiriasi ir šviečia, bet ne visi tai pastebi, nes niekas taip neslepia savo dorybių nuo visuomenės, kaip šventieji. Tiksliai tie, kurie gyvena ir veikia didesniame būryje (pav., vienuolyne), save pridengti sunkiau begali. Būdingo gyvenimo draugai, tam šventajam mirus, praskleidžia jo dorybės vėsiūmai — jo garas nuveda toli į žymes. Kitų jo šventųjų gyvenimas palieka tik nedaugelio lūpose ir širdyse. Bet išlieka jis čia neilgai — bent ne taip ilgai, kaip raštuose. O jei ir ilgiau patveria — būna jau sunku patikrinti ir įrodyti. Reikia jau aiškaus Dievo ženklo sudaryti kanonizacijos bylą.

Bažnyčia yra labai atsargi skelbdama ką šventuoju. Bet sudaroma „šventųjų byla“, gali remtis, kaip kam atrodo, ir nedideliu dalyku: viena heroiška dorybė. Visos kitos gali būti paprastos, kaip visų „mirtingųjų“ — gerų krikščionių. Ne visi šventieji ir siekia tų heroikių dorybių. Jie laikosi tikrai nusistatymo, išreikšto šv. Bernaro žodžiais: „communio non communiter.“ Tai reiškia — atlikti pačius bendriausius, kasdieniškus darbus, bet atlikti juos nekasdienišku, neįprastu būdu. Taip jie atlieka visus darbus. Ir tos jų pastangos yra ne mažiau heroiškos, negu kurio žinomo šventėjo suteiktos į vieną sėklinį.

Bažnyčia nelaiko tų nežinomųjų šventųjų mažiau vertais už tuos, kuriuos paskelbia viešai. Vieną dieną metuose, Visų šventųjų šventę, ji skiria lygiai visiems: ir tiems, kurie nėra ir niekada gal nebus išskirti į altoriaus garbę.

— Draugai, — tarė jis, — mes turime budėti, kad ne tik antitarybiniai gaivalai ir buržuaziniai nacionalistai nepakenktų tarybiniam ūkiui, bet demaskuoti ir visus kitus sabotажininkus, simulantus bei šiaip tarybinės sąžinės neturinčius kenkėjus. Tam turi tarnauti savikritika, kuri su bolševikinio negalavėjimo išaiškinimų visus laudies priešus. Prašau, kas nori balso?

Savikritikos žodį tarti išėjo visuomet bolševikiškai budrus sieninio laikraščio redaktorius Kacas.

— Draugai, — prabilo jis, — draugas Stalinas ir visą sąjunginę komunistų partiją, kuri yra darbo laudies priešakinis aktyvas, veda mus į šviesią ateitį. Bet mums, draugai, trūksta bolševikiško atkaklumo, tarybinio patriotizmo ir kapitalistinių darbo žmonių priešų neapykantos. O tai žlugdo mūsų ūkio planus ir gamybą.

Kodėl taip yra?

Visi žinom, kad tarybinio ūkio pažangai didžiausios reikšmės turi politinis švietimas. Kaip gali, pavyzdžiui, melžėjos kovoti už aukštus primelžimus, jei jos dar ne-

šiomis dienomis daugelio akys krypta į Angliją. Visiems žinoma, kaip seksis Churchillui susidoroti su tom problemom, su kuriomis jam teks vadaus ir užsienio politikos susitikti. O tos problemos yra didelės ir gerokai susipainiojusios.

Pirmasis sunkumas susidaro jau iš to, jog jisai rinkimus laimėjo, bet ne tokiais mastais, kad galėtų jaustis tvirtai balne besėdintis. Anglijos rinkimų sistema leidžia rinkimus laimėti ir mažiau už konkuruojančią partiją surenkant balsus. Ir kaip jau nebe pirmą kartą anglų rinkimų istorijoje, rinkimus laimėjo konservatoriai, bet Darbo partija surinko 200,000 balsų daugiau. Parlamente vyriausybė turi vos aštuoniolikos balsų daugumą. Tai jau mažoka. Ypač turint galvą, kad konservatoriai nėra tokie drausmingi, kaip darbiečiai. Gi liberalai pažadėjo tik ribotą paramą, o ir jų atstovų vos šešetas. Suprantama, kad su tokiu nedidele dauguma sunkoka bus su stipria darbiečių opozicija kovoti.

Neišleista iš akių ir faktas, kad ir konservatorių partijoje yra žymių nuomonių skirtumų. Tokie dešiniojo sparno atstovai, kaip R. Law, ne tik pasisako už liberalinį ūkį, laisvą kainų susidarymą, bet trinkia galvą net savo paties partijai už savo laiku įvežimo kontingentų įvedimą, dirbtinų rinkos reguliavimą ir panašias priemones. Bet jaunesnieji partijos veikėjai su savo darbo teisių charta, tautos auklėjimo programa ir eile kitų reikalavimų kartais beveik radikalesni pasirodo už pačius darbiečius. Jie nori atimti savo priešams pagrindą juos skelbti ne visos anglų tautos partiją, bet tik labiau nasitūrinčių sluoksnį. Churchillis su rinkimų pareiškimu vilti, jog dabar gal būtų nivyks partijos vienybė sustiprinti, kad ji galėtų susidoroti su šiuo tenkančiu sunkiu uždavimu. Bet tai nėra visai tikras dalykas.

Vidaus ir užsienio politikos sunkumai

Tokiose sąlygose Churchillui tenka imtis Anglijos gyvenimo vairavimo šiais jau labai nelengvais laikais.

Užsienių reikalų srity darbiečiai paliko gana nemalonią palikimą. Užtenka tik prisiminti Iraną, Egiptą, Sudaną ir įtempimą tarp Rytų bei Vaka-

ry, kad suprastume, jog ir prietysiam Edenui nebus lengva suktis.

Viduje tikrą pavojų sudaro ūkio problemos. Tik trečiajam šių metų ketvirty 638,000,000 sumažėjo dolerių fondas, kas labai stipriai spaudžia visą sterlingo sritį. Gamyba yra nepakankama, nors darbiečiai tvirtina, kad jau pasiekta kraštutinė riba. O prie to prisideda dar labai anglams sunki ginklavimosi programa.

Kam mojas Churchillis

Užsienių politikos srity didelių pasiekimų nelaukiama. Pagrindiniu savo vyriausybės užsienių politikos tikslu Churchillis laiko naujo pasaulio karą išvengimą. Tai, kaip tvirtinama, esanti viena didžiųjų jo ambicijų. Pagaliau tai ypatinai Churchillis pabrėžia gal ir dėl to, kad darbiečiai anglų rinkimų metu gąsdino, jog Churchillio grįžimas į valdžią reikšią karą. Iš čia ir dalinai

ta kalba apie bandymus susitikti su Stalinu.

Laukiama, kad konservatoriai dės rimtų pastangų pagerinti darbiečių kiek apgadintus santykius su JAV. Neilgai trukus Churchillis net numatys čia atsilankyti. Jis čia populiarus, ir jo vizitas gali prisidėti prie geresnio abiejų kraštų pastangų suderinimo. Abejojama tik, ar jam pavyks Trumano įkalbėti konferencijai su Stalinu. Kaip prisimename, Trumanas yra pareiškęs, jog su Stalinu mieliai pasikalbėtų, jei Kremliaus Juozapas atvyktų į Vašingtoną. Bet, tur būt, nedaug yra manančių, kad Stalinas ryžtųsi iš savo teritorijos išvažiuoti.

Igyti daugiau vadovaujamąs itakos Europos kontinente ir sustiprinti ryšį tarp paskirų imperijos kraštų taip pat yra vieni svarbiųjų konservatorių politikos tikslų.

Vidaus politikoj konservatoriai nenumato atsukti viską at-

gal taip, kaip buvo prieš darbiečių valdymą. Jų formulė šiuo klausimu, yra „palikti, ką gero buvusi vyriausybė yra padariusi, ir išvengti jos klaidų.“ Vienas pirmųjų jų tikslų — padidinti gamybą. Darbiečių tvirtinima, kad jau pasiekta gamybių riba, je laiko juokinti ir mano, jog iš tikro gamybą galima dar padidinti apie 20%. To pasiekti jie tikisi įvesdami daugiau antvalandžių ir pajamų iš jų neapdėdami mokesčiais. Išdą papildyti jie nori ne darbo pajamų mokesčiais, bet padidindami bendrovių pelno ir kapitalo mokesčius. Tikimasi pritraukti ir amerikiečių kapitalą. Jei sunkumas bent iš dalies seksis nugalėti, gali būti svarstoma ir vartojimo reikmenų kiekio padidinimas.

Kaip iš tikro šia politika Churchillui seksis praversti, kol kas sunku būtų spėti. Jis gali susitikti su dideliais sunkumais. Darbiečiai pranašauja, kad konservatorių laimėjimas bus signalas streikams ir neramumams pramonės srityse, kas, žinoma, vyriausybės darbus žymiai pasunkintų. Bet ar iš

tikro po šešeto mėnesių, reikės skelbti naujas rinkimus, kaip jau kai kas pranašauja, paaiškės tik tuomet, kai konservatoriai pradės savo politinę programą vykdyti ir pasieks pirmieji tos politikos rezultatai. Pats Churchillis, laukdamas senos politikos viltis, iš anksto anelams pasakė, kad trumpu laiku būtų „stabilus“ nėra ko laukti ir jis jų nelaukia.

PRANCŪZAI PRIEKAISTAUJA JAV

Paryžius. — Prancūzų vyriausybės atstovai padarė priekaištų JAV, kad ji politiką kildina, jog Artimuosiuose Rytuose didėjančiam neramumui ir klaidinimui Rytų gyvenimo darbai. JAV pakursčius kolonijinių ir pusiau autonominių tautų nacionalizmą Artimuosiuose Rytuose ir Šalies Afrikoje, tikėdamosi, jog šiuo būdu tų kraštų nacionalistus patrauks Vakarų pusėn. Bet prancūzai tokią taktiką laiko klaidinga. Kraštutiniai Irano ir Egipto nacionalistai to buvo padarę pradėti kovą su Anglija, tikėdamiesi, kad juos palaikys JAV. O dabar prancūzai bijo, kad tie patys reikšmingi pasidės Tunise ir Maroke. Arabų blokas nuolatini JAV klausima iškelti Jungtinėse Tautose. Prancūzai nori šiuo atveju sulaukti JAV paramos. Jie nurodo, kad naujai kolonijiniuose kraštuose, kuriose laisvą Prancūzų Uniją, padarė žymiai didesnę pažangą, kaip neriklausomose arabų kraštuose. Jei toms tautoms tuomet būtų suteikta autonomija, valdžia nutvertų savo valdymą naujaisiais būdais, kuri nori tik greitai natūraliai o savanoriu masu eiti į laisvą amerikiečiai nori padėti, pavojingai numektų. Tai tas, kas tik pastūmė į komunistų.

NEŽINOMAS AR KVAILYBĖ?

Kai Volječioje buvo rinkimai į nedidelio miesto valdybą, viena katalikų rinkimo lape atžymėjo komunistų partijos nari. Pastebėjus, kad tas sukėlė gyventojų tarpe neapykantą, ji kreipėsi į kanklerį dr. Adenauer toliu laisku:

„Mielas Pone Kankler! Visas miestas yra prieš mane, kadangi aš paskutinių rinkimų metu balsavau už komunistą. Prašau pasakyti, ką turiu daryti? Esm pamaldi katalikė. Argi komunistai neartimesni šv. Komuniškai, kaip kiti žmonės?“

Dr. J. J.

Winston Churchillio ministrų kabinetas. Pirmoje eilėje (aukštai iš kairės): Anthony Eden — konservatorių partijos lyderis parlamente, ministerio pirmininko pavaduotojas ir užsienio reikalų ministras, Marquess of Salisbury — slaptojo antspaudu saugotojas, Woolton — slaptojos tarnybos pirmininkas. Antroje eilėje (apačioje iš kairės): Richard A. Butler — finansų ministras, Walter Monckton — darbo ministras ir David Maxwell Fyfe — vidaus reikalų ministras.

išėjusios draugo Stalino biografijos? Kaip gali kolūkiečiai laukininkystę sėkmingai pritaikyti tarybinę techniką, jei jie nėra išję trumpos komunistų bolševikų istorijos kurso? Deja, mūsų kolūky politinio švietimo planas atsilieka. Dėl to ir matome, kad daugeliu atvejų neįvykdomas planas ir nepasiekiami priešakiniai tarybinų rodikliai.

Dėl tokio politinio atsilikimo mūsų kolūky buvo blogai vadovaujamas bulvių sodinimas, apie ką jau ir mūsų sieniniam laikraščiui teko rašyti. Grūdinės kultūros blogai sūdygo, nes sandėly supelėjo sėkla. Štai, dabar supuvo nesuimtas šienas. Žiemkenčių pūtis čia pat, gi pianamosios neatremtosios ir nepatvirtintos piovėjų brigados. O pro duris antai matome, kad visas kolūkio mašinų parkas stovi po atviru dangumi. Ir tai visą laiką. O mūsų gamybos pasizadėjimai ar išpildyti. Mėžimo planas suklūvo, nes arklydininkai nepadėjo pastangų, kad arkliai primintų jų pažadėtą kiekį mėšlo. Aišku, kad čia trūko politinio susipratimo. Tikras bolševikas visuomet parodytų pastangų ir pasišventimo padidinti mėšlo. Kiaulinkinės pasizadėjo, kad iš kiekvienos joms pritvirtintos kiaulės išgaus po aštuoniolika paršelių. Aš noriu girdėti, ar imtasi priemonių, kad kiaulės vykdytų planą. Spartuolės melžėjos pasizadėjo iš kiekvienos karvės, prie kurių jos pritvirtintos, primelžti po tris tūkstančius litrų pieno. Bet per penkis mėnesius buvo primelžta tik po du šimtus penkiasdešimt tris litrus. Kokia priežastis, kad karvės taip atsineša į pieno davinį?

Kadangi Kacas rinko žinias ne tik savo laikraščiui, bet ir emdvei partijai, tai niekas nedrįso ką nors nuo jo užgędinti delnu ir pasakyti, kad nekaišiotų nosies. Dėl to jis turėjo pakankamai medžiagos pagrįstam kritikos žodžiui. O kad savikritikai jis partijos dar buvo ir įgaliotas, tai ir ji pasakytų nesivaržė. Jis išskėlė dar ir daugiau trūkumų — kad gyvuliai krito, kad išstipio vištėliai ir, vištų produkcija neapskaičiuota, kad kooperatyve yra tik sągų, bet nėra tekstilės gaminių, į kuriuos galima būtų tas sagas siūti, yra lempoms dagčių, bet nėra lem-

pų ir žibalo. Kooperatyvo vedėją jis net labai trumpai suėmė.

— Liaudies vyriausybė rūpinasi darbo valstiečių gerove, — kalbėjo Kacas, — o pažangiausia pasauly tarybinė pramonė gamina jiems aukštos kokybės gaminius. Bet draugas kooperatyvo vedėjas nepasirūpina jų gauti ir kolūkiečiams juos paskirstyti. Tai antitarybiniai gaivalai gali išnaudoti agitacijai prieš tarybinę vyriausybę, skleisdami melus, kad ji nesirūpinanti darbo žmonių gerove. O prie to prileidimas yra ne tik skandališkas politinis neapsisvietimas, bet, jei tai pasitvirtintų, būtų ir aiškus nusikaltimas prieš liaudį ir darbo žmonių vyriausybę.

Visi šios kritikos paliesti pasirodė labai susipratę tarybiniai piliečiai. Kiekvienas jų galėjo ieškoti visokių juos pateisinančių priežasčių. Kooperatyvo vedėjas galėjo paaiškinti, jog prekybos bazė jam buvo atsakyta, kad jų kooperatyvui prekės nebuvo užplanuota, nes pernai metais jis dar neveikė. Kai jis būzai nurodė, kad nors kooperatyvas ir neveikė, bet jo aprūpinami vartotojai pernai jau buvo, jam buvo paaiškinta, kad bazė su vartotojais reikalų neturi, o tik su kooperatyvais. Mašinų parko vedėjas galėjo kaltinti statybos skyrių, kurio pareiga mašinoms pastogę pastatyti, o statybos skyriaus vedėjas statybos trestą, kad nedavė medžiagų. Šienas supuvo, kad šiais metais norėta jį daugiau padžiiovinti, nes pernai, drėgnas suvežtas, taip perkaito, kad liko tik mėšlas. O žagirių nebuvo padaryta, kad buvo planuota, jog tuo laiku turi būti giedra. Kiaulinkinės dar laukė už planuoto geros veislės ir aukštos produkcijos teikio, o melžėjos galėjo sakyti, kad jos negalinčios savo pasizadėjimų tesėti, kadangi jų melžiamos karvės nebuvo pastatytos aukštas primelžimui gauti, kaip buvo planuota. Tiesą sakant, jos ir taip darė, ką galėjo. Nuplovusios tešmenis, net viso vandens iš kibiro neišleisdavo, kad tik būtų didesnis primelžimas. Bet gi negali tuo būdu primelžimą tiek didinti, kad liktų tik baltintas vanduo. Vištų produkcija buvo ligi šiol neapskaičiuota, kad dar būtų tebeišskiriamas klausimas, kuri višta yra vištuko motina — ta, kuri kiaušinį padėjo, ar ta, kuri išperėjo. O

su tom nudvėsiom karvėm taip išėjo. Demonstruojant tarybinės agrotechnikos priešakinius pasiekimus, buvo patrėšta gabalas dirvos iš lėktuvo. Tik trašos pasitaikė išberti ne ant dirvos, bet ant pievos. O su salietra žolės užėdusios, karvės ir pastipio. Žodžiu, išsisukinėti buvo galimybė. Bet tokio tarybiniam piliečiui netinkamo išsisukinėjimo niekas nesiėmė. Visi nuosirdžiai prisipažino kalti stigę bolševiško atkaklumo ir tarybinės tėvynės priešų neapykantos, nes dar nebuvo pakankamai politiškai susipratę. O tai jiems ir suklūdavo savo pareigas taip atlikti, kaip tikras laudies sūnus jas tarybinei tėvynei turi atlikti. Bet visi buvo pasiryžę uoliai mokytis politgramotos, kad, politiškai susipratę, galėtų tinkamai tarnauti didžiajam draugo Stalino ir komunistų partijos reikalui, kartu pasizadėdami su bolševikišku uolumu vykdyti tarybinį ūkio planą, kad būtų pasivyti ir pralenkti kapitalistiniai kraštai. Kiaulinkinės iš naujo užkiaules pasizadėjo, kad tos atves po aštuoniolika paršelių. Melžėjos dar tvirtiau ryžosi įsivinti priešakinę melžimo techniką, kad padidintų išmilžti ir iš nepastatytų aukštam primelžimui gauti karvių. Arklydininkas patikrino, jog arkliai mins mėšlą pagal visas sąjungines tabeles ir pasizadėjo dėti pastangų, kad jo kokybė būtų pakelta ligi elitinės rūšies. Visi saugojosi versti nuo savės kalte, kad nė iš tolo nesudarytų įspūdį, jog čia, gal būt, kalta tarybinė technika arba net darbo žmonių vyriausybė ar partija. Taip elgtis, aišku, galėtų tik prakeikti darbo laudies priešai. Bet jiems tarybinė tėvynė turi kietą atsakymą ir yra pasiruošusi visus antitarybinių gaivalų puolimus atmušti.

Toks visų aiškus ir tvirtas tarybinis patriotizmas buvo sutiktas su entuziazmu ir plojimais. O kai komjaunimo atstovas atsistojo pranešė, kad jų kuopelė yra net paruošusi programą, kaip aprūpinti gyvulius pašaru, tas entuziazmas net dar pakilo.

Susidarius tokiai pakiliai nuotakai, atsistojo vėl kolūkio pirmininkas draugas Abramickis ir tarė.

(bus daugiau)

JAUNŲJŲ ŽYGLIAI

Lietuviai studentai buriasi

Lietuvių Studentų Sąjungos JAV, rugpjūčio 18-19 d. Cika- goje turėjo savo metinį suva- žiavimą; buvo patvirtintas są- jungos statusas, įsteigtas Stu- dentų Šalpos Fondas ir nutarta įsteigti L. Studentų Sąjungos Informacinį biurą. Centro val- dyba šiuo metu ruošiasi sta- tutą patiekti sąjungos narių re- ferendumui. Studentų Šalpos Fondo jau yra keletas šimtų dolerių, kurie susidarė iš aukų ir iš C. Valdybos surušto Či- kagoje literatūros - muzikos vakaro pelno. Šiuo metu yra sudaroma Šalpos Fondo vado- vybė. Informacinį biurą sudar- yti Sąjungos Centro Valdybą pakvietė A. Klimą, kuris šiuo metu ruošia doktoratą Phila- delphijos universitete.

C. Valdyba ryšyje su Vokie- tijos Liet. Studentų Sąjunga bei kitais įvairiose valstybėse studentų daliniais ir yra paruo- šusi planą viso pasaulio lietu- vių studentų apjungimui į bendrą organizaciją. Užmegsti ryšiai su latvių ir estų stud. sąjungomis JAV. Yra palaiko- mi ryšiai su Lietuvių Pataria-

maja Grupe prie Laisvosios Europos Radijo Komiteto ir su kitom įstaigom, kad galėtų gauti stipendijų.

Studentijos skaičius auga. Reikia tik pastebėti, jog dau- gel lietuvių studentų yra gana pasyvūs studentiškos veiklos atžvilgiu. Sąjunga turi užregis- truosius 200 studentų, kai tuo tarpu yra didelė dalis visai ne- užsiregistravusių. Studentija turėtų aktyviau telktis į savo organizaciją, palaikyti su ja ry- šius, registruotis ir steigti vie- tinus sąjungos skyrius.

Lietuvių Studentų Sąjungos C. Valdyba kviečia visus aka- deminėse mokyklose studijuo- jančius užsiregistruoti Centri- nėje Sąjungos Valdyboje arba Sąjungos skyriuose. Centrinėje Valdyboje registruojantis, už- tenka parašyti atviruką C. Valdybos sekretoriui, nuro- dant vardą, pavardę, mokyk- lą, akademinį statusą, adresą mokslo ir atostogų metu ir ma- terialinę padėtį. (Dirba, ieigu- taip, — kiek valandų). Kvie- čiami registruotis taip pat visi norintieji studijuoti, duodant

tą pačią informaciją ir nuro- dant, kur norima studijuoti ir kokią sumą reikia jas pradėti. Reikia, kad nuo ateinančių metų Sąjungos Šalpos Fondas galės pradėti savo veiklą ir konkrečiai paremti pagalbos reikalinguosius. Šalpos Fondas rems tik Sąjungos narius ir tik tuos norinčius studijuoti, ku- rie V. Valdyboje yra užsiregis- travę.

V. Valdybos adresai: Pirm. V. Žvirzdys — 315 N. Fran- ces, Madison, Wisconsin; vice- pirm. V. M. Kavolis — 137 W. Johnson St., Madison, Wiscon- sin; sekr. V. Lapatinskas — 714 W. California, Urbana, Il- linois; sekr. A. Vedeckas — 1836 So. 49 Court, Cicero, Ill.; izd. J. Šmulskytis — 631 W. 54th Place, Chicago 9, Ill.; Kultūrinį reik. vedėjas — V. Gylis — 1836 So. 49 Court, Cicero, Ill.; vald. nar. M. Gul- binskaitė — 6324 So. Bishop, Chicago, Ill.

Lietuvių Studentų Sąjungos JAV C. Valdyba

SPALIO MĖN. "ATEITIS"

Naujas spalio mėn. "Ateit- ties" numeris, atspausstas puo- sniame popieriuje, gausiai ili- struotas, patiekia įdomios me- džiagos. Pirmoje vietoje randa- me Broniaus Zumerio — žvilgs- nį į dabartį, toliau prisimeni- ma F. Kiršos 60 metų sukaktis ir duodama jo eilių; A. Mažiulis kalba apie senąjį lietuvių ti- kėjimą; P. Kavaliauskaitė rašo — Ar tai pasaka; Vytautas Jo- nas Narbutas duoda novelę — Keistą istoriją; dail. K. Zo- romskis svarsto moderniojo ir antikinio meno santykį; A. Bendorius rašo apie ekspediciją į džungles. Ateities spindulių skyriuje sutinkame J. Ara- nausko straipsnelį, R. Kisie- liaus, A. L. Kazlo ir J. Minel- gos eiles, Elenos Marijošūtės novelę — Dangaus pagalbą. Be to, yra gimtosios kalbos, spor- to, krevių šypsenų, darbų ir žmonių ir korespondencijų sky- ria.

MARIANAPOLIO RĖMĖJŲ SEIMAS

Spalio 21 d. Marianapolio Rėmėjų Seimas sušauktas 19-tas Tėvų Marijonų Rėmėjų seimas mo- kyklos reikalams apsvaistyti. Spaudą sekančiam visuomenei yra žinoma, kad siemet Maria- napolis buvo užsimojęs padary- ti mokyklos gyvenime radikale- sęjį posūkį. Vasarą spaudoje buvo keliamas mokyklos atlie- tinimo klausimas, tai yra, kad ji būtų lietuvių vedama ir lietuviams skiriama. Mokyklos vadovybės buvo dedama daug vilčių į naujai atvykusiuosius lietuvius ir jų jaunuolius, bet tosios viltys nepasitvirtino: Marianapolio įstojo tik 10 nau- jai atvykusiųjų berniukų ir du- čia gimusiųjų. Kadangi buvo susilaikyta propagandos kita- tųjų tarpe, tai ir šių pastarųjų skaičius katastrofiškai su- mažėjo. Dėl to šie metai mo- kyklai yra labai sunkūs ir lem- tingi. Vadovybė visu rimtumu tenka spręsti labai paini ir sun-

ki problema: ar mokyklai atsi- sakyti nuo pirminio tikslo — būti lietuviška mokykla, — ar orientuotis į kitataučius. Seimo eiga parodė, kad ir ateityje bus dedamos pastangos pritraukti mokyklon daugiau lietuvių.

Pats seimas nebuvo labai skaitlingas. Jame dalyvavo 58 atstovai ir kelios dešimtys sve- čių — viso apie šimtas žmonių. Tačiau jis savo gyvumu ir su- manymų gausumu išsiskyrė iš kitų metų seimų.

Marianapolio vadovybė, ma- tydama, kad pati viena su nuo- širdžia ir nuolatine rėmėjų pa- galba susidariusios mokyklos būklės neišspręs, pakvietė į seimą keletą specialistų: vi- suomenės veikėjų: dr. J. Lei- moną ir kun. prof. S. Ylą, ir žinomą pedagogą dr. A. Šerkš- ną. Marianapolio vyresnysis kun. J. Petrauskas, kaip tik ir norėjo su dalykų žinovais sei- me pasvarstyti pedagogines ir ekonomines mokyklos proble- mas. Jis pastebėjo, kad praei- tyje buvo padaryta ekonomi- nių klaidų ir pati mokykla ne- turėjo tikslo ir griežto plano, dėl to iškėlė seime reikalą svar- styti sudarymą dviejų komisijų mokyklos pedagoginiams ir e- konominiams klausimams svar- styti. Tuo reikalu kalbėjo dr. J. Leimonas, kun. J. Vaitiekū- nas ir dr. A. Šerkšnas. Tuo reikalu seimas priėmė tokią re- zoliuciją:

a) sudaryti patariamąjį mo- kyklos komitetą iš Marianapo- lio vyresniojo pakviestų asme- nų, į kuriuos įeitytų čia gimusi- ji, seniau ir naujai atvykusieji lietuvių pedagogikos ir ekono- mijos specialistai;

b) tas komitetas turėtų iš- studijuoti esamą mokyklos pa- dėtį ir paruošti planą tolimes- nei mokyklos egzistencijai;

c) tosios komisijos sudarytą- jį planą paskelbti lietuvių vi- suomenei prieš šių mokslo me- tų pabaigą, kad per vasarą bū- tų galima praktiškai iškristali- zuoti mokyklos likimą.

Antroji rezoliucija: padaryti Marianapolio lietuviškojo judė- jimo centrą, telkiant čia lietuvi- ško jaunimo stovyklą, suvažia- vimus, vyrų rekolekcijas, aka- demiją ir kt.

Trečioji rezoliucija: ietė Tė- vų Marijonų rėmėjų judėjimo plėtimą.

Visi seimo keltieji klausimai ir priimtos rezoliucijos yra bendros ir artimos visai lietu- viškai šio krašto visuomenei. Būtų labai malonu Marianapo- lio vadovybei, kad spaudoje šie reikalai turėtų atgarsio ir kad visi susirūpinę Marianapolio likimu. O reikalas turėti šiame krašte gyvą ir realų lietuvi- bės centrą yra labai rimtas, dėl to jis negali likti vien pa- skirų asmenų ar paskiros į- staigos sprendžiamas ir vyk- domas. Juo privalo rūpintis ir ji aktyviai remti visa lietuvi- škoji šio krašto bendruomenė.

PADEKA SEIMO DALY- VIAMS IR GERADARIAMS

Marianapolio vadovybė rei- škia gilią padėką visiems spalio 21 d. vykusio Tėvų Marijonų Rėmėjų seimo dalyviams. Ypa- tingai dėkojama gerb. dvasi- ninkams: Jo E. vysk. V. Briz- giui, prel. P. M. Jurui, kun. J. Vaitiekūnui, kun. J. Valantie- jui, kun. A. Petračiui, kun. St. Ylai, kun. M. Vembrei ir kun. Karlonui. Visuomenės veikė- jams: dr. J. Leimonui, dr. A. Šerkšniui, p. J. Lolai. Dėkojame visiems aukoms seimą sveiki- nusiems asmenims ir draugi- joms iš sekančių kolonijų:

Aukojo iš Worcester — kun. A. Petraitis — 25 dol. Jurge- lioniai — 25, Mažukų šeima — 25, šv. Onos d-ja — 10, Baniai — 50, Tėvų Marijonų rėmėjai — 125, Kamendulienė — 2, Se- putienė — 2, Gaiciū — 6, Man- sevičiai — 10, Lukšiai — 10, A- damsčiai — 25, Valatkevičiai — 5, Kondratienė — 5, Sima- navičiai — 10, Svikaite — 5, Va- latkevičienė — 4, Maleckienė — 5, Ivaškiene — 5, Kantakevi- čienė — 10, Ridikienė — 5, Pa- rulis — 5, Piktalienė — 3, Girai- tienė — 3, Zaleckienė — 2, Mor- kūnienė — 2, Piliponė — 2, S. Kripas — 2, Kašėta — 5, Kups- tienė — 10, ir Nevuliai — 25; iš Waterbury: kun. J. Valantie- jus — 25, Karinauskienė — 25, Tėvų Marijonų rėmėjų skyrius — 25, Gyv. Rožančiaus d-ja — 10, tretininkai — 15, Petraus- kienė — 1, Barkauskas — 5, Stankevičienė — 5 ir Smolskie- nė — 1; iš New Britain: Micū- nai — 100, Giedraitis — 4, ir Ra- dzevičienė — 25; iš Providence: kun. J. Vaitiekūnas — 25, B. Vaitiekūnas — 2; iš Hartfordo: J. Kripas — 5; iš Putnam: Ei- dimas — 5; iš Bostono: prel. K. Urbonavičius — 25, Tėvų Marijonų rėmėjų skyrius — 69 ir Lola — 5; iš Brockton: A. Norkas — 100 ir iš Chester, Pa.: A. Einorienė — 20.

Marianapolio vadovybė

ROBERTO BENZI

12 METŲ DIRIGENTAS

Mozarto pėdomis

Muzikos istorijoje Mozartas atžymimas kaip nuostabus genijus, nes jis dar jaunuose metuose pradėjo komponuoti. Tokie žmonės pasirodo labai retai, tik šimtmetyje vienas.

Prieš porą metų girdėjome apie nuostabų berniuką, ku- ris važinėja iš miesto į mie- stą ir diriguoja. Tai italukas Roberto Benzi. Jau jis yra diri- gavęs beveik visuose didžio- siuose Europos miestuose sim- foniniams orkestrams, jo var- das yra žinomas šalia didžiųjų ir išgarsėjusių dirigentų. Ne- seniai prancūzai pastatė ir fil- mą apie jo gyvenimą. Tačiau šitame filme daug kur prasi- lenkta su tikrove. Režisierius norėjo parodyti, kaip iš vargo kyla talentas ir prasimuša į viešumą. Filme berniukas, ku- rį vaidina pats Roberto Benzi, ir kur pasireiškia taip pat, kaip geras aktorius, gyvena skur- džioje aplinkumoje, tarp valkau- tų ir girtuoklių. Tikra tėra, kad jis gimė Marselyje, Pran- cūzijoje, 1938 m.

Muziko aplinkumoj

Jo tėvas, Giuseppe Benzi, tu- rėjo instrumentų dirbtuvę Prancūzijoje. Vėliau jis persi- kėlė į šiaurinę Italiją. Tėvas ne- tik taisė muzikos instrumen- tus, bet ir turėjo muzikos mo- kyklą. Vaikutis Roberto pra- dėjo labai anksti kalbėti, o jau trijų metų grojo akordeonu. Vėliau jis taip išsispializavo, kad dalyvavo net keliose kon- kursuose ir juos laimėjo, pasi- darė akordeono meistras.

Pastebėjęs muzikos gabu- mus, tėvas nusivedė į savo mo- kyklą. Čia jis tuoj išmoko skai- tyti gaidas.

Tėvas jį kartą nusivedė į Walte Disney's filmą "Phanta- sia". Ir vaikui padarė nepa- prastą įspūdį. Jis pajuto norą valdyti orkestrą. Tėvas tuoj nuvedė jį pas dirigentą moky- toją ir iš ten padarė naują žvaigždę.

Pamatęs, kad vaikui sekasi, tėvas tuoj uždarė savo būrį, susirado "menedžerį" ir pradė- jo su sūnumi koncertuoti. Jis dabar Paryžiuje turi šaunų bu- tą ir rūpinasi savo sūnaus kar- jera.

Kokia bus jo tolimesnė atei- tis, sunku pasakyti. Kadaise ir Mozartas važinėjo su tėvu, bet tėvas dėjo pinigų į savo kiše- nę, juos lengvai praleido, ir vė- liau Mozartas turėjo skursti. Jeigu susidarys aplinkuma, jei neužges berniuko noras, gal tikrą jį, jaunasis dirigentas Robertas Beni, padarys daug.

Aš esu jo tėvas ir motina

Vokietijoje angliakasių kai- me policija surado du našlai- čius, kuriuos niekas nesirūpino. Marija turi 14 metų, o broliu- kas Petrikas dar visai mažas. Kai policija norėjo jos broliu- ką paimti į prieglaudą, sesuo pasipriešino. "Aš esu jam ir tė- vas ir motina" — kalbėjo Ma- rija. "Aš jį prižiūriu ir uždir- bu duoną. Aš jį ir išauginsiu, nes jis man ir priklauso."

Didėja Amerikos skaučių organizacija

JAV skaučių organizacija smarkiai padidėjo. Šiuo metu ji turi 1,770,000 narių. Iš šito skaičiaus 410,000 yra sąjungo- je išaugusios ir toliau pasiliku- sios kaip veiklios narės.

Iš skautiško gyvenimo

Skautų ordinas Lietuvos vyskupui

Lietuvių Skautų S-gos 30 m. sukakties proga J. E. vysk. V. Padolskis už nuopelnus lietuviškajai skautijai apdovano- tas LSS Padėkos Ženklu.

Jį įteikė šią vasarą skautiš- koje sueigoje, Romoje, LSS vyr. dvasios vadas kun. J. Vaisnora. Savo kalboje jis pri- minė Ekscelencijos didelį prie- lankumą skautams ir prašė to- liau jų nepamiršti. Ekscelencija dėkodamas pareiškė, kad jis skautybėje mato vieną iš ge- riausių priemonių jaunimo do- rovei, tautinei samonei ir tikė- jimui išlaikyti. Jis taip pat ska- tino kunigus ir klierikus dau- giau domėtis skautiškąja jau- nimo auklėjimo sistema.

Lietuvių Vokietijos skautų suvažiavime

Rugsėjo pabaigoje Grabau pilyje prie Bad Oldesloe (Hol- steine, Vokietijoje) buvo skau- tų vadų suvažiavimas (BDP). Lietuvių skautus atstovavo Diepholzo "Aušros" tunto tun- tininkas pasktin. O. Gašventas. Vyriaus. skautininkas — BFM Kajas Holler pažadėjo Vokiet- jos lietuviams skautams betar- pį ryšį su BDP Bundesamtu — centrine vadovybe. Iki šiol mū- sų skautai tokį ryšį palaikė per Landesmark — vokiečių skau- tų rajoninius organus.

Bostono skautų "Kimas"

Lapinių skiltis Bostone pra- dėjo leisti laikraštėlį vardu "Kimas" (taip vadinamas skautiškas žaidimas pastabu- mui lavinti). Išėjo jau du nu- meriai — rugsėjo ir spalio mėn. Trečiasis bus skiriamas Lietu- vos Kariuomenės šventei — lap- kričio 23 d. Jame pasireiškia savo originalia kūryba patys skautai. "Kimas" yra spausdi- namas rotatoriumi, tačiau gra- žiai iliustruotas užkandimais. Rotatorių nupirko keli lietu-

viai skautininkai ir padovanojo Bostono skautų vietininkijai. Juo spausdinama dar vyriausio- sio skautininko "Krivulė" ir kitos informacijos. Daugumą šių darbų atlieka Lapinių skil- tis.

"Aušros" tuntas Vokietijoje

Po vasaros atostogų "Auš- ros" skautų tunte, Diepholzo 16 Vasario gimnazijoje, vėl supul- savo skautiškasis darbas. Nė vienas gimnazijos įvykis ar pa- rengimas neapsieina be skautų aktyvios tautos. Daug gyvumo įnešė gimnazijon atvykę dėsty- ti — vyresn. skatn. Pr. Kara- lius ir sktn. Ad. Venclauskas. Šį rudenį "Aušros" tunte suor- ganizuotas skautų vyčių "Mar- gio" būrelis. 16 Vasario gimna- zijos pastate tuntas gavo erd- vias patalpas būklui, kurį sko- ningai įsirengė.

G. J.

STUDENTAI ST. LOUIS UNIVERSITETE

St. Louis universitete šiam rudens semestre užsiregistravo 132 svetimšaliai studentai iš 37 kraštų. 23 yra iš Kanados, 19 iš Kinijos, 7 iš Vokietijos, 7 iš Meksikos, 7 iš Philipinų ir 5 iš Japonijos. Kiti studentai yra iš Australijos, Belgijos, Brazilijos, Britų Honduro, Bri- tų Vakarų Indijos, Bulgarijos, Čilės, Danijos, Dominikonų Respublikos, Ekvadoro, Angli- jos, Prancūzijos, Prancūzų In- do Kinijos, Graikijos, Gvate- malos, Indijos, Olandijos, Ira- ko, Airijos, Izraelio, Italijos, Libano, Lietuvos, Nicara- gos, Nigerijos, Lenkijos, Ško- tijos, Ispanijos, Turkijos, U- gandos ir Venezuelos.

BEDARBIAI VAIKAI

Visuose miestuose atsiranda bedarbių vaikų, kurie stovinėja gatvėse, išdykauja ir pamažu sugenda. Jau senokai imtasi visokių priemonių, daugiausia sutvarkyti ir įtraukti į darbą.

Kurių marės.

Su šiuo numeriu baigiamė spausdinti pasakojimus apie Lietuvos kančias. Nepamirškime jų! Paremkime kovą už Lietuvos išvadavimą savo darbu, gyvenimu ir aukomis!

Raudonoji smetė ir jos automobilai

Apie namų savininkus su nuosavais automobiliais netenka nė svajoti. Geriausias rusų automobilis "Pobieda" seniau kaštavo 32.000 rublių, paskiau kaina buvo per pusę sumažinta. Dabar išimoni už juos vis tiek ima 32.000, o iš privačių pareigūnų — tik pusę tos kainos. "Maskvič" firmos automobiliai kaštuoja tik 9.000, bet kas ir tokią sumą susikals? Nebent aukšti partijos ir emkavėdė pareigūnai. Bet prasti ir tie, ir tie. Pastarieji po poros mėnesių sugenda, o "Pobieda" už kelių km. išgirsti atidundant. Žmonės šnekėjo, kad "Maskvičiai" buvo sovietų inžinierių perdirbti iš "Opel" firmos. Tačiau gyventojai nekenčia tiek jų "Pobiedų", tiek pačių rusų. Tas pats visame Pabaltijy, ypač Estijoje. Ten rusai estas net kelio neparodys. Todėl ten rusai dar nėra taip įsismelkę į visas gyvenimo sritis, kaip Lietuvoje.

Rusijoje to negausi

Lietuvoje veikia visi degtinės ir alaus fabrikai, užtat jau beveik visi mielių fabrikas Panevėžy. Jo mašinos išvežtos, o panašus fabrikas įsteigtas Rygoje. Dabar mielių gali gauti nebent juodojo biržo, kur kainų svyravimas tarp Lietuvos ir Latvijos yra žymokas.

Boļševikinės kainos

Kiek kaštuoja pagrindiniai dalykai?

Rusams pagrindini dalyka sudaro "vodka", tad jos litras kaštuoja 50 r. Neblogas kostumas juodojo biržo su pasiuvimu iš geros medžiagos — apie 2.000 r. Galima gauti metrą po 90 r., jei netaikysi laimingą progą. Sviesto kg. gali gauti už 40 r., lašinių 36, čokolavakų batus, kurių buvo šiek tiek daugiau seniau, bet dabar jie spėjo veik visi išnykti, už 450. Už prastesnius kasdieninius "brezentinius" batus gausi mokėti 66, geresnius juodus 200-250. Degtukų dėžutė 13 kap. Seniau kaštavo 20, bet paskiau numušė kainas. Tada (prieš numušimą) "vodka" kaštavo 120 r. Apatinės kelnės iš Vilniaus medvilnės fabriko tiek 1947 m., tiek dabar, po atpigimo, tebekaštuoja 30 r.

Net bulvių kg. kaštuoja 1 rublį (Altajaus krašte jų centneris — tiek, kiek Lietuvoje rugių: 250-300 r.), centneris rudenį 30, pavasarį — 75. Ir su tomis pačiomis eina spekuliacija: nors žmonių grūdai didžiausios eilės, bet pirmiausia vis gauna geri pažįstami, gimnės, arba "pro užpakalines duris". Juodojo rinko, jei tik turi pinigų, gali gauti visko, ko tik nori, net iš senų laikų amerikietinių vaistų. Žinoma, jei nutvers, ras lagaminą draudžiamų prekių parduoti ar mai-

Kryžiuojamos tautos kančia

• Pavergtoje Lietuvoje atlyginimai už darbą ir kainos prekių žmones daro elgetomis • Geriausiai gyvena raudonieji buržuai, prastiausia — jų pavergti proletarai • Kalėjimų ir koncentracijos stovyklų vis didėja • Boļševikinė "kultūra" bruka ma prievarta • Gelbėkite — žūstame!

Kad galėtų gyventi, moterėlė ne kartą su sviestu ir kiaušiniiais vyksta net į Liepoją — ir tuo būdu šiaip taip verčiasi. Tokių "perkūpių" jau daug yra rusų, kurie susitauo pinigų ir varo biznį. Kai tokį paklausi: "Jei pas jus, Maskvoje, visko yra, tad kam supirkinėjate čia iš mūsų žmonių, Lietuvoje?", jis tik palinguoja galvą ir, jei laiko klausėjų patikimui žmogum, paaiškina visą paslaptį: "už tuos pinigus jis Rusijoje nieko tokio negaus nusipirkti, tuo tarpu čia su su 400-600 rublių gyvena kur kas geriau". Tuo būdu aiškėja juodosios rinkos paslaptis. Ji reikalinga visiems aukštiesiems pareigūnams, pirmoj eilėje — rusams, todėl jie, nepaisydami visokių oficialių "įsakų", ją faktiškai taip ir gina — nes juk reikia žmogui gyventi. Vieni paragrafu kiaušo pilvo neužkūši, reikia vis kokių 400-500 rublių, o minimum bent 300. Jei nebūtų juodos rinkos, krašte būtų visko baisiausias stygius, nes iš gaunamos už rugių centnerį oficialios kainos (4,50) tegalima vos du su puse kg duonos iškepti, o kolchozininkams galiausiai po visų atskaitymų už darbadienę belieka vieni niekai.

Caro kaliniui buvo geriau

Jau net caro laikais buvo geriau. Tada tremiamam skirdavo už dieną po 15 kap., bet už 3 kapeikas galėdavo gauti pavalgyti, o dabar jų neužtenka jau nė druskai. Ir tai vadinama Lietuvos kolchozų žydėjimu... Ir ką pagaliau už 3 kapeikas tas darbo valstietis gaus nusipirkti juodojo rinko, kur net už stovimą vietą reikia mokėti 5 rublius, o jei su vežimu 25. Žodžiu, viskas taip sutvarkyta, kad "niekur kur nereikiant nebenuostumtum."

nyti arba pardavinėjamų be leidimo prekių — gausi 7 metus. Tik užsimokėjęs už vietą gali pardavinėti ar maininkauti sviestu, svogūnais, dėvėtai baltai ar savo paties drabužiais.

Be, sako, Lietuvoje viskas atpigę?

Su tuo kainų vadinamuoju atpigimu — tikri juokai. Vieni skelbia piginą, užtat atsigriebia kitur: padidindami visokių mokesčius ar net kainas slaptais įsakymais palikdami tas pačias. Pvz. Miškų Pramonės Ministerija miško kainas atpigino, o netrukus atėjo slap-tas iš M-jos įsakymas, kad kainos faktiškai paliekamos tos pačios. Jiems svarbu propaganda prieš užsienį.

Po tų "atpigimų" tuoj buvo smarkiai padidinti mokesčiai už žemę. Jei žvejams už toną sugautos žuvies mokama 250 rublių, tai iš jų atsigriebiama kitu būdu, būtent, — už darbo dieną išeina apie 8 rublių atlyginimo, jei atidirbs visą normą. Taigi, gyvenimo sąlygos net visai pajėgiems ir darbingiems žmonėms yra labai ribotos ir prastos.

Kas geriausiai Lietuvoje gyvena?

Aišku, kas: "valdžia", aukštieji kompareigūnai, rusai, žydai. Tas gali gerai gyventi, kas uždirba per mėnesį, ne mažiau

kaip 1.500 rublių arba gauna aukštesnį nei vidutinis atlyginimą. Net ir ne specialistų aišku, kad palyginti su Neprk. Lietuvos laikais algos padidėjo tik porą kartų, o produktų ir prekių kainos — iki 10 k. Visos valdinės kainos taip pat pašoko 10 kartų. Sviesto kg Lietuvoje buvo 4 lt., dabar jau 40 rublių. Tas pat su duona, lašiais. Skirtumas nebent tas, kad seniau Lietuvoj galėjai kada ir kiek norėdamas visko gauti, o dabar turi stovėti pusę dienos eilėje ir nežinai, ar dar ko gausi iš viso. Seniau padorus kostumas kaštavo 120 lt., o dabar — 1.800 rublių. Duona gaunama 3 rūšių: po 2,20, 2,40 ir 2,80 rublių kg. (šis — baltos), o po 1,60 — nevykusi, "niekalai".

Elės be vilties

Kai atveža parduoti drabužių, nors ir menkiausių, žmonių susirenka trigubos eilės. Kitos moterys, kad jų neišmes-

Boļševikai 1941 metais Praveniškėse sušaudė mases suimtųjų. Viršuje matome pačią stovyklą, aptvertą vielų tvora. Vartai jau praversti, boļševikams pabėgus, bet kieme matosi lavonai. Apačioje jie nuimti iš arčiau. Boļševikai bėgdami nespėjo nei užkasti nei sudėginti.

Dabar Praveniškėse taip pat yra ta pati koncentracijos stovykla. Pabėgusieji iš Lietuvos štai ką rašo:

"Kalėjimų Lietuvoje jau yra per mažą — reikia statyti naujų..."

"Darbo stovyklos yra Vilniuje, Praveniškėse, Klaipėdoje, Šilutėje, Akmenėje, Telšiuose ir k..."

Darbo stovyklos yra tos pačios žmonių žudymo vietos kaip čia matome.

Sovchozai

Sovchozai irgi naikinami

Visi kolektyvinio ūkininkavimo metodai iš esmės priešingi lietuviškam samprotavimui ir ūkininkavimo įpročiams. Avizos dabar išauga tokios, kad rudenį negali plauti: reik dirvą įtręsti, tai ne Ukraina, o kai prievolės nustatytos milžiniškos (valstybei, kolchozui, senelių prieglaudai, sėklai, rezervams et.) — kas tada belieka? Kur gausi reikalingų daiktų, jei net krautuvėlė yra už kelių km.? Seniau ten gaudavo bent riestainių nusipirkti, o dabar baltų miltų gauta tik du kartus per metus.

Kitokia kiek padėtis sovchozuose (valstybei priklausantuose dvaruose). Ten darbo žmogui gyvenimas yra įmanomesnis. Sovchozai yra įsteigti buvusiuose pavyzdiniuose dvaruose ar valstybiniuose ūkiuose. Jie ir dabar gerai gyvena. Žmonės čia gali įmanomai leisti dienas, gauna pašarą, gali laikyti karvę, prieauglių, be to, užsidirba apie 300 rublių. Tad kyla klausimas: ar negali visi ūkiai būti iš kolchozų pervesti į sovchozus? O, ne. Ir tuos pačius žada panaikinti, sukolchozinti, nes jie valstybei "neapsimoka". Bet ne visi ir sovchozininkai geriau gyvena.

Išspandžia paskutinę asarą

Ypač prasta padėtis vad. laisvųjų ūkininkų, daugiausia ma-

žazių ir buv. naujakurių, kurie ilgai nesidėjo į kolchozus, spyrėsi, mokėjo mokesčius ir tikėjosi vis kaip nors išsilaikysią. Tokie liko, kur nepaprastai bloga žemė, akmenynės, tarp ganyklų, o žemės mokesčiai vienodi, ir tie patys nuolat didinami. Kad gautum, sakysim, 1.600 rublių, kuriuos reikia sumokėti už mokesčius, tenka parduoti karvę, kuri blogesnė kaštuoja 1.500, o geresnė — 2.500. Seniau karves pardavinėjo pigiau, bet dabar ir jos jau pabrango. Ūkininkams prisidedant prie kolekty-

Kontrolė kiekvienam žingsny

Darbo kontrolė yra labai griežta. Jei pavėluosi 5 minutes į darbą, gali visai vietos netekti. Paprastai už pavėlavimus įskaito vad. "pragulką" — tuoj atskaito 25 proc. mėn. atlyginimo. Pirmą kartą pavėlavus, atskaito 25 proc., bet vėliau — jau 50 proc. Jei pavėluosi 3 kartus ir tat oficialiai bus užfiksuota — išmes iš darbo ir priedo dar nuteis 6 mėn. darbo stovyklos, jei ne daugiau.

Kalėjimų Lietuvoje jau yra per mažą — reikia statyti naujų.

Darbo stovyklos yra Vilniuje, Praveniškėse, Klaipėdoje, Šilutėje, Akmenėje, Telšiuose etc. Kur jas visais ir beįskaičiuoti. Politiniai kaliniai išvežami į Rusiją.

Iki 5 metų nuteistus dar laiko Lietuvoje, visus kitus — išveža. Į nepolitinius taip griežtai sargai ir komvaldžios pareigūnai nežiūri. Visai kas kita su vad. politiniais. Jei, sakysim, tokį už ką nors, kad ir už mažiausią smulkmeną, kuri Vakaruose atrodytų tikras niekas, nubaus kaip politinį 15 metų kalėjimo, tai prie atkalėto laiko jam taikys dar 5 metus "laisvių negavimo", ir jis net ir po 15 metų negalės grįžti tiesiai Lietuvon.

Politiniai iš Rusijos ir nebegrižo

Jei ką ir parvežė, tai kitais tikslais. Žinoma, vienam ar kitam gal pavyko ir kitu koku nors būdu išsikovoti toki grįžimą arba be jokio leidimo parvažiuoti, bet tai — vis išimty. Šiaip politiniai nepatikimi, kai tik kas nors apie jų nepatikimumą, sužinoma, tuojau atleidžiami, o į jų darbo knyges įrašoma atleidimo priežastis. Tada darbo gauti ypač lengvai sunku, niekas nenori priimti. Pagaliau kad ir norėtų, tai patys bijosi, kad nebūtų apšaukti kontrevoliucininku ar

vo, reikėjo būtinai atiduoti po 1 karvę ir 1 arklį, o kas iš jų nuliko, irgi teko "realizuoti". Neprk. Lietuvoj už bekoninkų gaudavo po 110 litų, mokesčių tekdamo sumokėti gal trečdalį kiaušės, o dabar? Juo labiau, kad kiekvienas nori nenori gauna dar išsipirkti paskolą už kelis šimtus rublių. Prieš karą gyvulių Lietuvoje buvo gausybė, o dabar valstiečiai gauna nuo stogų lupti šiaudus ir jais šerti karves. Kiek seniau geresnis ūkininkas jų turėjo prie 20 ha žemės, tai dabar tiek karvių turi visas kolektyvas. Todėl boļševikų spauda visą laiką tik ir šaukia, kodėl nepristato prievoles; bet iš kur tą pieno prievolę pristatys, jei nėra kuo šerti karvių? Su Nepr. Lietuvos laikais dabartinio Lietuvos ūkinio ir ekonominio gyvenimo negalima lyginti nė iš tolo. Tiesiog plaukai stojasi, palyginus to meto lygį ir dabartinį, boļševikinį, kurį taip giria komunistai. Veikiai iš kolchozų nebus galima visai nieko gauti — jie nueis į visišką bankrotą.

nepatikimo elemento bičiuliais ar ryšininkais.

"Buožių" demaskavimas

Ypač sunki padėtis šiuo atžvilgiu tų, kurie buvo apšaukti "būožėmis". Tokių ir apskritai kitų nepatikimų išvežamos visos šeimos. Matydami, kad bus blogai, ne vienas iš jų metė savo ūkius ir išbėgo kitur arba salpsti, stojo dirbti fabrikai. Tačiau ir čia jie nuolatos tikrinami, klausinėjami, iš kur atvyko, ką anksčiau darė, iš ko gavo leidimą persikelti.

Vieni "būožės" titulo atsigynė įrodinėdami, kad niekada neturėjo jokio samdinio, o žemę dirbo susidėjusi visa šeima, kiti patys pirmieji pasisūlydami į kolchozus, tretį sprukdami į miestus, kur vis lengviau galima alsuoti net ir jiems.

Tik pastebėkite, su koku malonumu ir drauge įniršiu sovietinė spauda vienur ar kitur kokį nors komunistinės santvarkos neketėją "demaskuoja kaip būožę", pralindusį į kolūkį. Koks likimas tokio laukia, netenka nė aiškinti. Toks demaskavimas, kaip kad jį sovietai vadina, yra žmogaus įskundimas, reiškia jo likvidavimą. Tai tas pat, kad prie žmogaus prikabinant lentelę su įrašu: šitas žmogus yra liaudies priešas.

Daug tokių atsirado, kad neturėjo visai jokių dokumentų. Tokių namai buvo konfiskuoti.

Tiesa, name galėjo veik visi ir toliau gyventi, bet už juos jau teko mokėti nuomas, ir pats namas buvo jau ne tavo. Kiti dėl to ėjo į teismą ir pristatė liudininkų, įrodančių, kad namai yra tikrai jų, tačiau tai nieko nepadėjo. Tokių namų buvo konfiskuota apie trečdali.

Laiškas iš Vakarų — bilietas į Sibirą

Kurių šeimos narių yra Vakaruose, jei tik sužino, tuoj trenkia į Sibirą. Paprastai rei-

kia užpildyti tam tikrą anketą kurioj yra prašytas ir klausimas: ar turi giminių Vakaruose? Jei sakai "nėra", o tau parašo iš ten laišką ir sužino, kad buvo ne taip — Sibiras. Paprastai, dirbantieji turi atsakyti į dvi anketas: viena eina į sov. saugumą, o kita pasilieka įstaigoje. Kai iš to darbo pasitrauki ir pereini į kitą, ten ta pati procedūra kartojama iš naujo, bet taip pat abi anketos suliginamos viena su kita, kad būtų aišku, kas pirmą kartą rašai, ar kartais kur "nesuklydai". O jei tuo tarpu, nieko blogo nemanydamas, koks paties pažįstamas ar giminė atsiunčia tau iš užsienio, ypač iš JAV, laišką, tuoj taip ir čiumpa, kad esi šnipas, melagis, išdavikas, partizanų ryšininkas, ir bereginti "sutvarko". Gali kartais ir nieko nesakyti — paprastai tokiais atvejais laukia, kol' prasidės vežimai. Ir tik tada paaiki laiškų gavėjams visą tokio laukimo paslaptis: jis taip pat pasiunčiamas su transportu į Rytus. Todėl visi iš užsienio į Lietuvą laiškų rašytojai turi tai gerai įsidėmėti — nesijusti bilieto į Sibirą.

Seniau taip griežtai nebuvo, bet nuo 1950 metų laiškų iš Amerikos sumažėjo, o jų tikrinimas padidėjo. Dabar kiekvienas tik ir dreba, kad negautų laiško iš ten, nes įtempas yra itin didelis. O sov. saugumui svarbiausia tik rasti priekabę — jie ir iš mūsų padarys dramblių.

Kontrolė laiškų ir žmonių

Jei kas siunčia į užsienį laišką, turi užrašyti kam, kur, bet paties laiško neleidžiama užklijuoti. Tokio nepriima. Reikia eiti į centrinį paštą (vyriausias yra apskrity), kur jį peržiūri cenzūra, sumoki 3 rublius, bet pašto ženklą ne pats užklijuoji, bet jie, ir tai ne prie paties akių, ir išduoda pakvitavimą, įregistruoja vardą, pavardę, adresą. Jei kas sovietinių tikrintojų manymu prirašyta nerekalinga, toks laiškas į užsienį neisleidžiamas.

Kitiems neaišku, ar gali paprastą praieivį sulaikyti šiaip sau pakeliui. Ne tik gali, bet ne kartą ir pasitaiko, jog po tokių sulaikymų ilgai nepaleidžia. Buvo atsitikimų, kad sulaikė žmogų, važiuosį į apskritį, ir išlaikė net pusantrų metų. Nors kitiems tokiu atveju bylos ir nesudaro, bet kol išsiaiškinsi, praeis nemaža laiko. O jei betardomas kartais ką nors ne taip, kaip reikia, pasakys, gali ir visai blogai atsitikti. Ypač pikti ir šiuo atžvilgiu labai priekabingi visokie tikrintojai rusai. Gal todėl žmonės jų taip ir nemėgsta, taip pat ir jų kalbos.

Boļševikinė kultūra

Kokios Lietuvoje kultūrinės veiklos sąlygos?

Kokios jos yra dabartinėje Sov. Lietuvoje, gerai parodo kad ir šie būdingi pavyzdžiai. Imkime, sakysime, kad ir knygų platinimą. Kiekvienais metais vis esti skelbiama knygų platinimo savaitė. Jas platiną gimnazijos mokytojai; klasių auklėtojai atneša į klases ir tos turi išpirkti. Jei klasei neišperka, atsielt — "neišplatiną", tai pats auklėtojas gauna sumokėti pinigų ir nešasi jas namo — tai jau jo "nuosavybė". Taip pat kas 3 mėnesiai verčiami per prievartą jas pirkti ir mokiniai. Jei kas sakosi neturįs pinigų, tai tada einama pas tėvus, ir tie, nenorėdami, kad jų vaikas būtų išmestas su vilko bilietu iš mokyklos, nors jau ir turėdami kelias tokias knygas, vis tiek turi dar pirkti naujų. Taip iš tikro platinama komspauda ir kiti leidiniai, o praėjus kokiui savaitei, komlaikraščiai pabaiga 7 pusl.

Klaipėdos jūros svyrturis. Pro Klaipėdą ištirko į laisvąjį pasaulį šiu Lietuvos kančių pasakotojai.

TAUTINE KNYGA—TAUTOS JEGA!

VENTOS (J. Rimeikio, Vokietijoje) leidiniai: — naujausia lietuvių filosofijos, poezijos, beletristikos kūryba. Reikalaukite šiuo adresu: V. JONIKAS, 307 Water St., Brooklyn 1,

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

BALTIMORES ŽINIOS

40 val. atliadai

Kun. J. Gasiūnas, buvęs Panevėžio vyskupo sekretorius, pakviestas naujos seserų pranciškiečių ligoninės Mt. Vernon, Ill., kapelionu.

Jonas Šilauteris, gvy. Cicerio, Ill., nupirko visus paskutinių metų pasirodžiusius grožinės literatūros veikalus, maždaug už 25 dol., ir pasiuntė Diepholzo gimnazijos geriausiam mokiniui. Tai graži ir originali dovana.

Pvt. J. Džemėdžionis iš Westfield, Mass., tarnauja JAV kariuomenėje, Korejoje. Jis paskutinėmis dienomis kovose buvo sužeistas ir guli ligoninėje.

Lietuvių verslininkų susirinkimas įvyko Chicagoje spalio 27 d. Buvo aptarta galimybė įsikurti versluose. Susirinkimą sukvietė buvęs Lietuvos Verslininkų S-gos generalinis sekretorius St. Gabaliauskas.

Literatūros būrelis įsteigė Indiana Harbor, Ind. kun. dr. P. Celišius. Pirmame susirinkime dalyvavo 16 mokyklinio amžiaus jaunuolių. Kun. P. Celišius planuoja įsteigti ir vyresniųjų būrelį ir laikui bėgant išleisti literatūros būrelio laikraštį.

Kun. K. Jankus, buvęs karo kapelionas, dabar lietuvių parapijos Lowellyje, Mass., vikaras, turi gausią lituanistikos, biblioteką, sudarytą dar prieš karą ir papildytą tremties lietuviškais leidiniais.

Kunigalkštienės Birutės dr-jos visuotiname susirinkime spalio 21 d. Chicagoje, išrinkta nauja valdyba — pirm. S. Oželienė, sekret. Babickienė ir vald. narys Z. Toliušeris. Susirinkime dalyvavusios laisvės kovų invalidams suaukėjo 30 dol. Auksą su sveikinimu pasiuntė Invalidų s-gos pirm. Tvarkūni.

Kun. F. Bartkus ir kan. P. Aleksa yra paruošę trijų tomų veikalą "Teologija pasauliečiams", kuri spausdinama Romoje.

Kanados L. Kun. Vieniybės suvažiavimas įvykis lapkričio 14 d. šv. Kazimiero parapijos klebonijoje, Montreal, Queb.

Tėvas Alf. Bernatonis, OFC., Vyr. Lietuvių Sielovados Tarnybos Tvarkytojas Vokietijoje kreipėsi į Am. Liet. Kun. Vieniybės Centro Valdybos pirm. prel. J. Balkūną prašydamas paremti šv. mišių stipendijomis likusius liet. kunigus Vokietijoje.

LDS N. Anglijos Apskritis

Metinis suvažiavimas

Šaukiamas lapkričio 11 d., So. Bostone, šv. Petro lietuvių parapijos salėje (5th Street). Posėdžiai prasidės 1 val. po pietų. Visos kuopos prašomos būtinai atsiųsti savo atstovus. Bus aptariami svarbūs organizaciniai reikalai ir renkama nauja valdyba.

LDS N. A. APSKRITIES VALDYBA:

Dvasios vadas **Kun. Jonas Bernatonis**.
Pirmininkas **Vladas Paulauskas**,
Raštininkas **Tomas Versiackas**.

Pranciškonų Vienuolyno ir Spaustuvės

PAŠVENTINIMO IŠKILMĖS

I V Y K S

1951 M. GRUODŽIO (DECEMBER) 9 D., SEKMADIENĮ,

Po iškilnių bus **BENDRA VAKARIENĖ**
5:00 val. vakare

APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE
North 5th & Havemeyer Sts., Brooklyn, N. Y.
Pelnas skiriamas pranciškonų veiklai paremti.

Bilietus galima gauti Pranciškonų vienuolyne ir "Darbininke", 680 Bushwick Ave., visose Brooklyno, New Yorko ir Maspetho lietuvių parapijų klebonijose ir pas platintojus.

Bilieto kaina \$5.00

Pagerbėtas Kristus Karalius

Sekmadienį, spalio 28 d. šv. Alfonso bažnyčia pagerbė Kristų Karalių. Ta proga parapijos klebonas, kun. dr. Mėndelis, ir kun. P. Patlaba pasakė gražius pamokslus, daug žmonių priėmė šv. komunią. Be to, 7 val. vakare dar buvo šventa Valanda, kurią laikė klebonas. Joje dalyvavo visi parapijos lietuviai kunigai. Šv. Vardo D-jos narių ir šiaip lietuvių. Buvo pakartoti šv. Vardo D-jos pažadai. Draugijon priimta ir naujų narių.

Metinis parengimas

Kitą sekmadienį, lapkričio 11 d., šv. Alfonso parapijos šv. Vardo Draugija rengia vadinamąjį osterių rostą. Tai bene didžiausias parengimas metų būvyje. Jo pelnas šmet skiriamas parapijinės mokyklos išlaikymo išlaidoms apmokėti. Turint galvoj turtingą parengimą ir gerą jo tikslą, tikimame ne vienas nors kiek nepaaukų BALFui. Rūbų vajus baigiasi lapkričio 18 d.

BALFo vajus

Ryšium su IRO organizacijos panaikinimu likusių Vokietijoje ir Austrijoje lietuvių tremtinių būklė labai pablogėja. Viena, kad jie galutinai įjungiami į nepavydėtinas tų valstybių ūkio sąlygas ir kita, kad jaučiasi moraliai labai priblokšti, kaip atsilikę nuo daugumo tremtinių, jau išemigravusių į užjūrus. Jų padėtį siektų sušvelninti BALFo centras yra pasiryžęs artimiausiu laiku dar pasiųsti į Europos stambesnę drabužių ir avalynės siuntą, pasinaudojant bene paskutiniu IRO patarnavimu.

Vietos BALFo skyrius kreipiasi į visus lietuvių, prašydamas paaukoti atliekamų geram stovyje drabužių ir avalynės, tinkamų vaikams, moterims ir vyrams. Visas aukas prašoma betarpiškai pristatyti į Lietuvos šalį būtinai prieš lapkričio 15 d., kad dar galima būtų suskubti laiku išsiųsti BALFui centrui.

Ta pačia proga dar prašoma kalėdinių siuntinių lietuviams moksleiviams ir ligoniams tremtyje, Europoje. Siuntinėliai gali būti siunčiami betarpiškai arba, neturint aiškaus adresų, per vietos BALFo skyrių.

HARTFORD, CONN.

Mindaugo ir Lietuvos krikšto minėjimas

Connecticut valstybės lietuvių gruodžio 9 d., 3 val. po pietų ruošia Hartfordo katedroje karaliaus Mindaugo ir Lietuvos krikšto 700 metų sukakties minėjimą. Minėjimui yra sudarytas komitetas, į kurį įeina visų šešių šioje valstybėje esančių lietuvių parapijų klebonai. Garbės nariu pakviestas Hartfordo lietuvių parapijos klebonas prel. Ambotas. Komiteto garbės pirmininku sutiko būti Hartfordo vyskupas O'Brien.

Komitetas sudarė spaudos sekciją, kuri visą šį reikalą populiariai lietuviškoje ir angliškoje spaudoje. Tuo pačiu garbės ir Lietuvos vardą Amerikoje.

Šventė stengiamasi pravesti galimai iškilmingiau. Komitetas pakvietė J. E. vysk. V. Brizgį dalyvauti šventėje ir pasakyti pamokslą. Vietos vyskupas pabaigoje pasakys pamokslą anglų kalba. Iškilmės kviečiami dalyvauti žymiausi lietuvių dainininkai. Muzikinei daliai bažnyčioje vadovaus komp. Al. Aleksis.

Komitetas susitarė su autobusų kompanijomis gabenti lietuvių iš kitų vietovių į Hartfordą. Automobilams pastatyti komitetas gauna prie katedros didelę aikštę veltui.

PITTSBURGH, PA.

Rengs bankietą

Naujai išrinktoji BALFo valdyba spalio 14 d. turėjo pirmąjį posėdį, kuriame apsvaustė gausią eilę šalpos reikalų. Nutarta lapkričio mėn. gale ar gruodžio pradžioje suruošti bankietą, kurio pelnas bus paskirtas Vokietijoje gyvenantiems tremtiniams remti. Manoma, jog bankietas įvyks šeštadienį, gruodžio 1 d. šv. Kazimiero parapijos salėje. Smulkiau bus pranešta vėliau. Gauta tikrų žinių, jog bankiete dalyvaus ir pagrindinę kalbą pasakys J. E. vysk. V. Brizgys. Visi Pittsburgho lietuvių raginami sekti BALFo pranešimus ir laiku įsigyti bilietų į šauniąją BALFo puotą.

Drabužių vajus

Pittsburgho BALFo skyriaus drabužių vajus, pradėtas spalio 18 d. Visi lietuvių, kurie dar nepaaukųjote, neskite rūbus į šiuos surinkimo punktus: South Side — šv. Kazimiero parapijos mokyklon (antradienį ir trečiadienį vakarais nuo 7 iki 9 val.), Esplanė ir North Side (visokiu laiku) ir į vietinių parapijų mokyklas. Nelikime ne vienas nors kiek nepaaukų BALFui. Rūbų vajus baigiasi lapkričio 18 d.

Kan. J. Končiaus kalba

Spalio 28 d. per Lietuvių Katalikų Radijo programą buvo transliuojama BALFo pirm. Kan. J. Končiaus kalba, kuri gausiems programos klausytojams padarė didelio įspūdžio.

BALFo susirinkimas

Sekantis BALFo skyriaus narių susirinkimas įvyks lapkričio 4 d. 4 val. po pietų Lietuvių Piliečių svetainėje, South Side. Visi BALFo nariai, rėmėjai ir apskritai visa lietuviškoji Pittsburgho lietuvių visuomenė maloniai kviečiama tame susirinkime kuo gausiau dalyvauti.

Serga Naujeliene

Jau kuris laikas sunkiai serga žinomas Pittsburgho lietuvių visuomenininkės Antaninos Naujeliutės motina. Ryšium su tuo Ant. Naujeliutė mažau laiko gali pasidėti visuomeniniam veikimui. Linkime p. Naujelienei kuo greičiau pasveikti.

Vyčių kaukių balius

Metinis Lietuvos vyčių 62 kuopos kaukių balius Hallo-ween dienos proga įvyko antradienį, spalio 30 šv. Vincento lietuvių parapijos salėje Esplanė.

Minėjimui pasiruošimas eina visu smarkumu. Visuomenė nuolat bus painformuota apie pasiruošimus per spaudą ir radiją.

Hartfordo policija tą dieną pasižadėjo budėti ir palaikyti tvarką.

A. Petrauskas

NEWARK, N. J.

Parapijos bazaras

Sekmadienį, lapkričio 4 d. baigiasi lietuvių parapijos bazaras. Kiekvieno lietuvių pareiga savo parapijos bazarą paremti savo dalyvavimu ir aukomis. Kitų parengimai tą dieną neturėtų būti. Nuo seno visiems yra žinoma, kad pirmąjį lapkričio mėn. sekmadienį yra parapijos bazaro paskutinioji diena — jo užbaigimas. Visi parapijiečiai, tiek senieji, tiek naujai atvykusieji prašomi bazare dalyvauti.

"Linksmuosius brolius" maloniai kviečiame atvykti kita kurla proga.

Prel. Ign. Keimelis

• Juozas ir E. Sakevičiai susilaukė dukrelės, kuri spalio 28 d. pakristyta Onos-Marijos vardu.

• Eleonora Zemaitytė Sakevičienė yra žinoma lietuvių patirtojo veikėjo Zemaičio duklė.

• Jurgis ir Elena Batoriai susilaukė dviejų dukrelių, kurios spalio 28 d. pakristytos Barboros ir Petronėlės vardais.

Parengimas buvo labai jautus ir praėjo nuotaikingai.

Kristaus Karaliaus šventė
Pittsburgho lietuvių katalikai paminėjo spalio 28 d. vakare šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje įvykusių iškilmingomis pamaldomis ir gražia vyry procesija. Pilna bažnyčia tikinčiųjų nuosirdžiai prašė dangaus ir žemės valdovą ir karalių Kristų taikos pasauliui ir laimės visoms tautoms ir visiems žmonėms.

Lietuviškos Kalėdų atvirutės

Lietuvių Katalikų Radijo programos įstaigoje WLOA, Braddock, Pa. galima gauti lietuviškų kalėdinių atviručių. Jų dėžutė tekainuoja tik 1,15 dol. Siųskite čekį ar pašto perlaidą (money order) ir sveikinimo atvirukai jums tučtuojau bus prisiųsti.

Vargonininkų pasikeitimai

Pittsburghe šiuo metu net trijose lietuvių parapijose pasikeičia vargonininkai. Muz. Kazys Bazys ilgokai vargonininkas šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje South Side persikėlė į šv. Petro ir Povilo lietuvių parapiją Homestead. Į jo vietą naujuoju šv. Kazimiero lietuvių parapijos vargonininku pakviestas žinomas vargonų virtuozas Zenonas Nomeika, kuris šiuo metu gyvena Rochesterėje. Jis savo vietą užims lapkričio 1 d. Naujas vargonininkas atvyksta ir į Dangun Zengimo lietuvių parapiją North Sidėn. Reikia tikėtis, jog sustiprėjus muzikiniam Pittsburgho kadruvi pagaliau atgis daugiau ir meninis pittingiečių gyvenimas.

J. Virpša

Norwood, Mass.

Mirė Ona Novikienė

Spalio 15 d. po trumpos ligos atsisakė su šiuo pasauliu Ona Novikienė, 64 metų amžiaus. Vėlonė iškilmingai buvo palaidota spalio 18 d. iš šv. Jurgio parapijos bažnyčios Norwood Highland kapinėse. Laidotuvis dalyvavo labai daug artimųjų ir parapijiečių. Vėlonė buvo gera katalikė, priklausė prie katalikiškų draugijų ir mėgo skaityti katalikišką spaudą. Paliko vyrą Mykolą, sūnų, tris dukteris ir penkis anūkus.

Liūdniniai šeimai ir artimiesiems reikiama gili užuojauta.

Pavyzdingos sutuoktuvės

Šeštadienį, spalio 20 d. mokytoja Angelija M. Kneizytė, buvusio ilgamečio "Darbininko" redaktoriaus A. Kneizio duklė, susituokė su mokytoju Daniel J. Keyack, iš Shomokin, Pa.

Iškilmingas pamaldas jaunavedžių intencija atlaikė ir sutuoktuvų apeigas atliko jaunosios brolis kun. Ant. P. Kneizys. Jam asistavo kun. E. Kneizys. Jam asistavo kun. E. Sviokla ir kun. P. Sakalys. Ceremonių vedėju buvo kleb. kun. J. E. Norbutas. Per pamaldas solo giedojo E. Novikienė, vargonais grojo V. Kamanauškas. Po sutuoktuvų jaunavedžiai pasilaukė sušaukto M. Marijos širdžių ir padėjo prie Marijos kojų gražių gėlių puostę.

Vestuvų puota įvyko šv. Jurgio parapijos svetainėje. Puotė dalyvavo jaunavedžių artimieji, giminės bei draugai.

Abu jaunavedžiai mokytojaus Connecticut valstybėje. Jaunai šeimai linkime gausios Dievo palaimos.

Žvalgas

CLEVELAND, OHIO

Miesto tarybos rinkimai

vykdomi lapkričio 6 d. Lietuvių taip pat skatinami juose aktyviai dalyvauti ir ypačiai neatiduoti balsų už komunistus. Kadangi lietuvių daugiausia gyvena 22 rajone (ward), tad savo balsais jie gali rinkti linkme. Kiek girdėti, šiam rajone gyvena lietuvių žada balsuoti už J. Ph. McMahoną, laikydami jį tinkamiausiu jų reikalams atstovu.

A. B.

Laivų krovikų streikas Brooklyne (Armijos bazėje) užsibaigė. "Bosnas" Don Calabrese (kair.) spaudžia ranką darbininkams, grįžantiems į darbą. Policija prižiūri tvarką.

BRIDGEVILLE, PA.

Vaikų katechizacija

Viena sunkiausių Amerikos problemų yra religinis vaikų auklėjimas. Kadangi ir mūsų parapija neturi nuosavos mokyklos, tai toji problema yra skaudžiai jaučiama ir pas mus. Reikėjo šią problemą jau seniai išrišti vienuo ar kitoku būdu, nes vaikučiai, lankydamiesi valstybinėse mokyklose, negauna jokio religinio pagrindo ateities gyvenimui. Prieš kelias savaites nutarėme atidaryti katekizmo pamokas. Klebono pasiūlymą dabar kiekvieną šeštadienį mūsų vaikučiai turi po dvi religijos pamokas. Vaikučiai pamokas lanko uoliai. Per pamokas jie yra tvirtai pa-

siryžę pramokti ir lietuviškai miltis.

Kartu su šiomis pamokomis suorganizuotas ir vaikučių choras. Chorui linkime augti ir stiprėti po gera mūsų vargonininko Antano Polosky ranka.

Parapijos vakarienė.

Lapkričio 14 d. sukanka dveji metai, kaip Lietuvos Tėvai Pranciškonai darbuojasi šioje parapijoje. Tai suakcentuota paminėti ir pasidžiaugti nuveiktu darbų vaisiais visa parapija ruošia iškilmingą vakarienę. Pelnas skiriamas parapijos naudai. Smulkesnės žinios apie vakarienę bus paskelbtos spaudoje vėliau.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

WESX — 1230 KILOCYCLES, SALEM, MASS.

Kiekvieną šeštadienį 11 valandą ryto transliuojamos lietuvių dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kalbos.

Jeigu norite ką nors paskelbti ar pasveikinti, tai siųskite savo pranešimus ir sveikinimus adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR

366 West Broadway Sout Boston 27, Mass.
Telefonai: South Boston 8-6608 arba NORwood 7-1449

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuoja iš stiprios radijo stoties

WLOA

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.

Jei norite šioje radijo programoje skelbti, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

Lietuvių Radijo Draugijos

PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SEŠTADIENIAIS 2 VAL. POPIET. — WWRL 1600 kc

GYVUOJA PER 15 METŲ

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, šokiai, ir t. t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9293

J. P. GINKUS AD. JEZAVITAS V. UBAREVICIUS
Direktorius Muzikos Dir. Prancūzių Dir.

Jau 11-ti metai kai visi klausia—

"Lietuvos Atsiminimų" RADIO VALANDU

šeštadieniais, 4:45 - 5:30 val. p.p

Stotis WEVD (New York) — 1330 kil., 107.5 meg.

JACK J. STUKAS, Dir.

1264 White St., Hillside, N. J.

Tel. WAvery 6-3325

KRYŽIUOJAMOS TAUTOS KANČIA

pradžią 5 psl.

skelbia: išplatinta tiek ir tiek tūkstančių egzempliorių komaraštų už tiek ir tiek rublių, atsielt — žiūrėkite, kaip žmonės brangina spausdintą jų žodį.

Po kaimus jas platindami eina visokie aktyvistai, seniūnai, mokiniai — ir vėl viską prievarta bruka. Nors kaime atsiranda tokių, kurie nemoka net skaityti, bet ir jie "džiaugiasi", kad tuo būdu gauna "apsisveistį" komliteratūra.

Maironis ir Kudirkas "trefni"

Iš Maironio raštų išmesti visi patriotiniai eilėraščiai, palikti tik tie, kurie jiems "priminti" — kur rašoma apie kaimo vargus. Kudirkos jau visi raštai išimti iš apyvartos kaip "trefni"; net "Tilto atsiminimai" ir sarojus, kur kalbama prieš caro valdinius ir kysii emėjus, jau nebeleidžiami. Zemaiteis raštai dar leidžiami, nes ši šneka visa apie baudžiavą, kaip važiuoja į Ameriką. Jos raštų išleisti net visi keturi tomai. Lietuvoje žmonės kalba, nors tikrai ir nežino, kad ir P. Cvirka su Sal. Nerimi, kaip "nukrypę nuo linijos", buvo "nušalinti" ne tik iš literatūros, bet ir iš šio pasaulio.

Kinuos tuoj po karo, nuo 1945 m. pabaigos iki 1949 m. galo, buvo daugiausia demonstruojamos amerikietinės filmos. Dabar jų jau žymiai mažiau, nors dar viena kita ir pasitaiko. Daugiausia filmų dabar ima iš Čekoslovakijos, Vengrijos ir Lenkijos, ypač iš Čekoslovakijos. Amerikietinės filmos leidžia išleisti, kur įrodinėja, kaip ten išnaudojami

žmonės, kokia ten nelygybė, koks skurdas. Viskas, žinoma, atpasakojama savais žodžiais. Bet žmonės tą sov. propaganda netiki, amerikietines filmas mėgsta ir iš jų darosi savas išvadas.

Kiekvieną savaitę pagal planą į kiekvieną kolūkį (bent taip "užplanuota") atvažiuoja kinas — žinoma, vesti propagandas. Tačiau ne į tas žmonių prisigruđa, bet į amerikietines. Rusų filmos, nepaisant kartais gero techninio pastatymo, žmonių nelabai lankomos.

Ko lietuviai labiausiai nekenčia

Ekavedistų, partinių ir visos "Lietuvos valdžios" su Paleckiu, Sniečkum, Raguočiu ir kt. Lietuvoj komunistai tėra tik akli Stalino "generalinės linijos" vykdytojai, negali niekur partijos "valymus" viešai nesneškama, tik mandagiai paskelbiama: į to vietą paširtas tas ar tas, ir baigtas krukis. Lietuvoj yra buvę tokių atsitikimų, kad rusų generolo, vykd. komit. pirmininko, rusų plk. daktaro sūnūs eidavo naktimis žmonių nuvilkinėti ir plėšikaudavo. Taip vieną kartą, apipilę žmogų, tarėsi jį užmušti ir paliko nuvilktą gulėti, bet tas iš tikrųjų atsikėlė ir po savaitės atpažino savo paltu bevilktį generolo sūnų. Reikalą aiškinti perdavė milicijai, bet kaip tokiam žmogui būti buvo numarinta, o j ariamieji vieneriems metams išsiųsti iš miesto, kad žmonės tat nekristų į akis ir jų nenuteistų. Bet žmonės vis tiek tiesą sužinojo — tačiau kalbėti apie tai

viešai negali, nes už tokias kalbas gresia kalėjimas. O po metų tie vėl grįžo atgal į senąjį miestą. Vėliau kalėjimo betgi neišvengė.

Ar auga komunistų skaičius?

Žinantieji tą reikalą aiškina, kad netik neauga, bet dar net mažėja. Atsiranda naujų nebent tik tarp suklaidinto jaunimo. Ginnazijose tik 2-3 proc. gal bus ištikimų komjaunuolių. Kiti — tik vieną šneką, o patys visai kitaip galvoja.

AR KRASTE LIETUVIAI VIENINGI?

Lietuviai tėvynėje yra vieningi, partijomis nesiskaldę, apie jas ten nesneškama, bet vienas kitam stengiasi be pažiūrų įsitikinimų skirtumo kuo galėdami padėti. Išdavių labai mažai. Svarbiausias rūpestis yra kaip patiemis išsilaikyti ir kaip išaugoti kuo mažiausiai sužalotą savo tautą. Visi jie teturi vieną priešą — tai okupantą. Ir visi tikisi, kad anksčiau ar vėliau, bet vieną dieną tikrai kraštas bus vis tiek išvaduotas, o tuo pačiu atstatyta laisva ir nepriklausoma Lietuva.

Kaip jaučiatės vakaruose?

Kaip sapne. Visko dar gerai ne nesuimame, nes ištrūkus iš visuotinos vergijos ir staiga pasijutęs vėl žmogumi, pirmiausiai norisi perduoti pavergtų brolių sutelktinį šauksmą laisviesiems vakarams — SOS!

(Šiais iš pirmųjų lūpų pranešimais šiuo patikslinami ankstesniuose E. biuleteniuose paskelbti duomenys apie padėtį Lietuvoje E.).

ĮVAIRUS SKELBIMAI

DAKTARAI ir LAIDOJIMO BIURAI

Lithuanian Furniture Co.
MOVERS —
Insured and Bonded
Local & Long Distance Moving
\$26-328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Albert Th. Dana
LIETUVIS ADVOKATAS
119-17 Hillside Ave.
Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 9-4882

Matthew P. Ballas
(Biellauskas)
Laidotuvių Direktorius
Notary Public
660 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

ALAVIJA

Alavija (Alijošius) yra gera nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšino gumbo ir dieglių, jeigu galva skauda nuo netikusio maisto arba jautiesi prarūges, apsunckintas. Paimk Alavijos grūdėlių ne daugiau kaip žirnio didumo, sukratyk gerai ir nuryk, arba sutarkyk Alaviją vandenyje i. šgerk. Pramuš kad ir kiekiausias vidurius. Alavijos svaras \$2.50. Mažiau perkant 6 uncijų už \$1.00. Pristumčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

Parduodam Namus

Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomuojuame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS
Real Estate & Insurance
8656 35th St., Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Virginia 7-1896

PARDUODAMI NAMAI

MASPEITH, L. I. Visi turi po tuščią florą dviem šeimoms su 11 kambarių, aliejum apšildomi — \$6990. Panašus namas, tik mūrinis, kainuoja \$14,000.

JAMAICA NORTH, tarp 8 Ave. ir BMT Sub, visas tuščias dviem šeimoms mūrinis namas su balkonais (porčiais), 2 automobiliams garažas, apšildomas — \$15,500.

Taipgi turime visokių namų, visose miesto dalyse, senų ir naujų.

B. ZINIS

361 Union Ave., Brooklyn, N. Y.
REpublic 9-1506
EVERgreen 4-3487

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA SVČ. MERGELĖS MARJOS GLOBOJE

Pirmininkė — Ieva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. South Boston 8-1238.

Vice-Pirmininkė — B. Gailūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.

Protokolų sekretorė — Stefaniya Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass.

Finansų sekretorė — B. Čiūnienė, 409 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SO 8-0948.

Edininkė — Ona Siaurienė, 51 Tampa St., Mattapan, Mass.

Kasos globėja — Elzbieta Aukštikalnė, 110 H St., So. Boston, Mass.

Tvarikdarė — M. Matejoshienė, 866 E 5th St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus turi kas antrą mėnesio antradienį, 7:30 v.v. parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Visais draugijos reikalais kreiptės pas protokolų sekretorę.

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0998
Real Estate & Insurance
409 W. BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Res. 37 Oriole Street
WEST ROXBURY, MASS.
Tel. PA-7-1233-W

Monuments and Markers
Cemetery Lettering
NASHUA MONUMENT CO.
83 Kinsley St. Tel. 2155-W
Nashua, N. H.

New Yorke

Tel. EVERgreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
Graborius — Balsamuotojas
Moderniška Koplyčia
423 Metropolitan Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(Biellauskas)
Laidotuvių Direktorius
Notary Public
660 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

EVERgreen 8-9770
Joseph Garszva
Graborius — balsamuotojas
231 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499
F. W. Shalins
(Salinskas)
Laisninotas Graborius
Suteikiam Garbingas
Laidotuves
— \$150 —
KOPLYČIA SUTEIKIAM
NEMOKAMAI
84 - 07 Jamaica Avenue,
Woodhaven, N. Y.

Iki Naujų Metų siuntinėsimė Darbininką nemokamai tiems, kurie pirmą kartą užsisakys laikraštį ir apsimokės už 1952 m.

Telefonas: EVERgreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISUNAS IR SONUS EDWARD MISUNAS
SAVININKAI
Lietuviška Užeiga, kur visi myli užėiti.
Pavieniai ir su šeimomis, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.
Importuoti konjakai — Užkandžiai — Televizija — Muzika — Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Myopia Club Beverage Co.
GRAFTON AVE.,
ISLINGTON, MASS.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

UŽSISAKYKITE TONIKO PAS MUS
Pristatom geriausią toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir Visokiems
Parengimams.
Kainos prieinamos.

J. CORONIS & SON FURNITURE CO.

168 W. PEARL ST., NASHUA, N. H. Tel. 4008
Mažos rendos — Mažesnės kainos
Veltui pristatymas — Išimokėjimui
Atleikite į krautuvę, kurioje
garantuotas sutaupymas

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglis ir aliejų.

Parduodame
Ledą-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.
27 Lawrence St., Brockton, Mass.
Tel. 189

Bostone

S. Barasevičius ir Sūnus
FUNERAL HOME
254 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermentims dykai
Tel. South Boston 8-2394
Avenue 2-2484

CASPER
FUNERAL HOME
187 DORCHESTER STREET
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentims dykai
Tel. SO 8-1487
South Boston 8-3960

SO 8-2712 Res. BIG 9013
Dr. J. C. Seymour
LANDZIUS
Lietuviai gydytojas ir chirurgas
Naudoja vėliaus, X-Ray aparatą
Pritaiko akinius
534 E. BROADWAY
South Boston, Mass.
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8.

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermentims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-600

WAITKUS

FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
(NOTARY PUBLIC)
Patarnavimas dieną ir naktį.
Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas šeimaisiomis kainomis.
Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Beikale laukite: Tel. TE 6-6434

Kitur

Tel. POPlar 4110
Charles J. Roman
(Ramanauskas)
LAIDOTUVIŲ
DIREKTORIUS
1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.
Moderniška laidojimo įstaiga
Didelė, graži koplyčia, erdvi salė
Pakeleiviams suteikiama
nakvynė
Viskas nemokamai
Kreipkitės dieną ir naktį

W. J. CHISHOLM
GRABORIUS
"Asmeniškai Patarnavimas"
331 SMITH ST.
PROVIDENCE, R. I.
Telephone.
OFISO: DEXTER 1952
Namų: PL 6236

Parengiamie tuos biznierių ir profesionalus, kurie skelbiai "Darbininke"

SPORTAS

LIETUVIŲ ATLETU KLUBO KREPŠINIO KOMANDA

Apie juos (iš kairės): A. Ruzgas, A. Oslapas, A. Kreivėnas, Viršuje (stov): A. Valasekas, Atletų klubo sporto vadovas, J. Narbutas, A. Mikulskis, A. Daukša, A. Landsbergis ir A. Bagdonas.

Zinomas tenisininkas profesionalas Jack Kramer yra priėmęs pakvietimą globoti ir treniruoti JAV tenisininkų mėgėjų komandą, kuri šiomis dienomis išvyko į Australiją ir ten rungsis dėl Davis taurės.

Hermann Boehm, Vokietija, pasiekė naują pasaulio rekordą, nuvažiuodamas savo motociklu su priekaba 248 km į val. greičiu. Iki šiol geriausia pasekmė pasaulioje buvo skaitoma 221 km; ši rekordą buvo pastatęs britas Fernihough 1932 m.

Kiekvienas New York Yankee žaidėjas iš World Series pajamų, gavo \$6,772, gi New York Giants žaidėjas, kurie laimėjo National League pirmenybes, bet pralaimėjo prieš Yankees, gavo po \$4,951. Per 6 World Series rungtynes pajamų buvo \$1,633,457. Iš šių sumų galime spręsti apie beisbolo populiarumą ir jo sukomercinimą Amerikoje.

Zymusis Joe Louis, siekdamas atgauti sunkaus svorio meistrerio vardą, turėjo nuleisti 10 metų už jį jaunesniam Rocky Marciano, kuris buvusį čempioną, nugalėjo nuokautu 8 runde.

New Yorko krepšinio sezonas buvo atidarytas šeštadienį, spalio 27 d. Pagrindinėse rungtynėse žaidė New Yorko Knickerbockers prieš Philadelphia Warriors. Newyorkiečiai rungtynes laimėjo 90:69. Prieš šias rungtynes žymieji Harlem Globe trotters demonstravo savo meną lengvai įveikdami savo priešininkus — Chicago Majors. Idomių krepšinio rungtynių reikia tikėtis šeštadienį, lapkričio 10 d., kuomet Madison Square Garden pradedamos profesionalių pirmenybės. Ta dieną bus žaidžiamos 2 rungtynės. Pagrindiniame žaidime New Yorko komanda susitinka su Minneapolis

Lakers. Už šią komandą žaidžia geriausias krepšininkas pasaulyje G. Mikan, kuris dažnai vadinamas Mr. Basketball.

SACHMATAI

Veda K. Merkis

P. Valtonio partijos iš jo laimėtų Kanados pirmenybių galime rasti naujai išleistoje 1951 Kanados pirmenybių knygoje. Knygoje telpa dalyvių aprašymas, jų nuotraukos ir visos pirmenybių partijos. Knygos kainą \$1. Užsakoma pas: D. A. MacAdam, Editor, 2084 Decarie Blvd., Montreal 28, Que., Canada.

Chess Life, spalio 20, aprašo Kazio Skėmos laimėtas Bostono pirmenybes. Paminėta, kad ir B klasės p bė laimėjo kitas lietuvis Jonas Starinskas.

Bostono Metropolitan Lyga naujai pradeda pirmenybių rungtynes pagal pertvarkytą tvarkaraštį lapkričio 2-3, 1951. Dvių savaitgalių sužeistos rungtynės anuliuojamos. Lietuvių sachm. klubas rungtynia: lapkričio 3 d. su Quincy, lapkričio 10 su Cambridge, lapkričio 17 su Newton. Boylston klubas paštraukė visai iš pirmenybių.

Estai pasireiškė Bostone. Estai M. Piperal ir Vigla lošia Newton komandoje, kuri greta Lietuvių Sachm. klubo dalyvauja Metropolitan Lygoje.

Latvis E. Mednis dalyvauja Marshall klubo (N. York) pirmenybių baigėmėje, greta kitų 9 Marshall klubo žiūnybių.

JAV moterų pirmenybės vyksta West Orange, N. J., Log Cabin Chess klube. Viso 10 dalyvių. Pirmenybės veda Mrs. Mary Bain iš Miami, Fla. 2 v. eina Mrs. Gisela Gresser iš New Yorko ir 3 v. Miss Karf iš Bostono.

Lodewijk Prins (Olandija) atvyko į JAV. Spalio 28 d. jis žaidė New Yorko konsultacinę partiją poroje su Larry Evans prieš Sam. Reshevsky ir Isr. Horowitz.

Larry Evans, naujasis Amerikos meistris, netrukus aplankys visą eilę Amerikos miestų, duodamas simultanus.

FUTBOLAS ŠI SAVAITGALĮ

Sekmdienį, lapkričio 4 d., 2:30 v. p.p. Arctic Oval aikštėje (490 Johnson Ave., Brooklyn, N. Y.) LSK žais pirmenybių rungtynes prieš Brooklyn Wanderers, pereitų metų Metropolitan lygos nugalėtojų. Priežaismis 12:30 v.

PADEKA

LSK dėkoja p. Kaziui Simonavičiui už suruoštą pobūvį futbolininkams, pereitų metų LSK žais pirmenybių rungtynes prieš Brooklyn Wanderers, pereitų metų Metropolitan lygos nugalėtojų. Priežaismis 12:30 v.

Planas lapkričio mėn. "puolimams"

Civilinės apsaugos įstaiga praneša, kad nors prezidentas Trumanas viešai paskelbė apie rusų bandymus, išspręgti antrą atominę bombą, bet vis dėlto daugelis newyorkiečių abejoja galimu oro puolimu ant New Yorko miesto.

Trečiadienį, lapkričio 14 d. įvyksta pirmas Civilinės Apsaugos pasitarimas, į kurį kviečiami visi Civilinės Apsaugos tarnautojai ir visi gyventojai norintieji savanoriškai jame dalyvaui.

Bandymas bus apie 25 lapkričio. Tikslī data ir valanda nebus iš anksto pranešta. Gyventojai apie tai sužinos pradėjus siirėnos kaukti, besirūpinant "raudonųjų" lėktuvams. Visuomenė privalo tuo metu klausyti ir pildyti Civilinės Apsaugos nurodymus, teikiamus per oro puolimo instruktorius, namų kontrolės direktorius, policiją ir civilinės apsaugos pareigūnus.

Šio bandymo tikslas supažindinti visuomenę ir išmokyti bendradarbiauti tikrame oro pavojuje.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ LAIKRAŠTIS

NEW YORKO NAUJIENOS

Angelių Karalienės parapijos salėje lapkričio 6 d., 5 val. p. p. ruošiamas laimėjimų vakaras. Vakara organizuoja parapijos "karalienė" Elena Budrikenė. Už įėjimo bilietą, kurio kaina 75 centai, bus galima laimėti Bulova firmos moterišką laikrodėlį. Pelnas skiriamas parapijos naudai.

Lietuvos kariuomenės šventė

ir Karaliaus Mindaugo krikšto 700 metų sukakties minėjimą Brooklynėje ruošia Amerikos Lietuvių Legijono Dariaus-Girėno Postas, drauge su A.L.S-gos RAMOVES vietos skyriumi bei KARIO redakcija. Minėjimas prasidės pamaldomis 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Po pamaldų parapijos salėje vyks minėjimo programa. Programoje dalyvaus ir Operetės vyrų choras vad. M. Liuberskio.

Prel. J. Balkūnas

Šį šeštadienį, lapkričio 3 d., 4-45 val. p.p. kalbės per J. Stuko radiją JAV Lietuvių Bendruomenės klausimu.

ALT suvažiavimas

įvyksta lapkričio 16 ir 17 d. New York'e, Roosevelt viešbutyje. Suvažiavimo reikalais pareištą savaitę čia lankėsi dr. P. Grigaitis iš Chicago.

Barbora Darlys

operos solistė, gastrolėmis buvo išvykusi į Chicago, kur dainavo Moniuskos operoje "Hal-koje". Ten išbuvusi mėnesį laiko, dabar vėl grįžo į New Yorką.

Dr. Br. Nemickas

Šį šeštadienį per J. Ginkaus radiją kalbės apie Amerikos Lietuvių Bendruomenę.

Mokytojų suvažiavimas

Lapkričio 18 d. New York'e suaukiamas lietuvių mokytojų suvažiavimas, kuriame bus aptarti aktualieji liuanistinio auklėjimo reikalai. Suvažiavime dalyvaus rytinių JAV valstybių lietuviai mokytojai.

Jonas Valaitis

BALFo direktorių tarybos nutarimu, bus siunčiamas į lietuvių kolonijas organuoti aukų vajus, stiprinti BALFo skyrius ir bendrai išjudinti Amerikos lietuvių tarpe šalpos darbą likusiems broliams Europoje.

IS ALRK Federacijos veiklos ALRK Federacijos New York'o apskrt. susirinkimas įvyko spalio 26 d. 8 val. vak. Apreiškimo parapijos mokyklos patalpose, Brooklyn'e. Susirinkimą pravedė S. K. Lukoševičius ir padarė ALRKF New York'o apskrt. veiklos apžvalgą. Be to, buvo perskaitytas ir panašinėtas Centro Valdybos laiškas.

Iš New York'o Liet. Tarybos veiklos pranešimą padarė K. Poderis.

Susirinkimas nutarė grūdinti mēn. suaukti metinį ALRK Federacijos seimelį šv. Jurgio parapijos salėje, 207 York St., Brooklyn 1, N. Y. Tam reikalui sudarvta komisija, į kurią įėjo S. K. Lukoševičius, K. Krušinskas ir O. Si-jevičienė. Seimelio laikas bus paskelbtas vėliau.

Apie liet. katalikų veiklą Lietuvoje ir Amerikoje kalbėjo dr. B. Radvanas ir K. J. Krušinskas. F. T. Kašuba malonai švietė alkoholio kenksminumą žmogaus kūnui ir sielai. Po kalbų vyko gyvos diskusijos.

Kitas Federacijos New York'o apskrt. susirinkimas bus lapkričio 30 d. 7.30 val. vak. toje pačioje salėje.

S. K. Lukas

Kuriasi M. Lietuvos Bičiulių Draugija

Pereitą savaitę Brooklyn'e įvyko organizacinis susirinkimas, kuriame nutarta įkurti Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugiją. Išrinkta komisija vieno mėnesio laikotarpyje sušauks steigiamąjį susirinkimą. Draugijos tikslas rūpintis lietuvių išlaikymu ir Mažosios Lietuvos išlaisvinimu. Panaši draugija jau veikia Chicagoje ir Kanadoje.

Nejaugi New York'o lietuviai nesurinks \$10,000!

Didžiojo New York'o Vajaus Komitetas turi išduoti raportą New York'o miesto valdybai ir vietos lietuvių visuomenei iš įvykusios New York'e rinkliavos. Bet geraširdžiai rinkėjai dar teberenka aukas, norėdami surinkti nemažiau kaip pernai, o pernai surinkta \$9,592.26. Šiais metais jau surinkta apie \$9,000, bet iki šiol pereitų metų sumos dar nepasiekta. New York'o vajaus dalyviai pasiryžę tą sumą prašokti, vadinas, nori surinkti iki \$10,000.00. Kadangi laikas jau baigiasi ir atsiskaitymų ilgiai delsti negalima, visi rinkėjai ir vajaus dalyviai, kurie iki šiol aukų lapų negrąžino, prašomi pasiskubinti baigti rinkliavą, o aukotojai, dar savo aukomis prie vajaus neprisidėję, maloniai prašomi dabar prisidėti ir pagelbėti pasiekti vajaus tikslo — surinkti \$10,000.00.

Ši savaitė jau paskutinė, ilgiau jau negalima vajaus tęsti. Savo auką galima įteikti ne tik rinkėjams, bet ir BALF centro raštinėje, ar pasiųsti jį paštu. Surinkdami \$10,000 parodysime kelią kitų miestų lietuviams.

Šią savaitę — BALF vajaus pabaigtuvų savaitę, surinkime dar vieną tūkstantį dolerių!

Vajaus Komitetas

Lituanistikos Instituto atidarymas

Sekmadienį, spalio 28 d., A. Bendorius, Lietuvių Tremtinių Bendruomenės Kultūros reikalų tvarkytojas ir Instituto steigėjų komisijos pirmininkas buvo sušaukęs pirmąjį informacinį kandidatų posėdį, kuriame buvo aptarta Instituto įsteigimo data ir kiti reikalai.

Institutas, kurį numatoma įsteigti lapkričio 18 d. kartu su Lietuvių Bendruomenės įkūrimu, ruoš liuanistus darbui Nepriklausomajam Lietuvoj. Institute dėsčius savo sričių specialistai — Lietuvos un-tų profesoriai.

Pirmajame posėdyje dalyvaavo ir 12 kandidatų, pasirašiusių ištvermingai šį darbą dirbti.

Lietuviai "Crusade for Freedom"

Spalio 23 d. Chinese D'Dor restorane, New York'e, buvo suruošti pietūs įvairių tautybių laikraštininkams ir sekcijų pirmininkams. Iš lietuvių dalyvaavo Informacijos Centro vedėja M. Kižytė, spaudos klubo narys adv. S. Briedis ir lietuvių sekcijos pirmininkas prel. J. Balkūnas. Pasakyta keleta kalbų, kalbėtojų tarpe buvo ir Crusade for Freedom pirm. Jackson. Artimiausioj ateity bus organizuojamos tautybių sekcijos.

Paminėjo Vytautą

ALTS 1 skyriaus suruoštas Vytauto mirties sukaktuvių minėjimas Alliance Hall, nors ir nesutruakė gausios publikos, bet praėjo jaukia nuotaika. Paskaitas skaitė M. Ulėnienė ir dr. Br. Nemickas. Dainavo Br. Jacikevičienė, akompanuojant A. Mrozinskiui. Vitalis Žukauskas padėklamavo iš-Balio Sruogos "Milžino paukšties".

Ponai J. Staniai,

iš Jamaica, BALFo vajaus proga paaukojo \$25.00.

Sis tas apie Operetės chorą Po kelių didesnių pasirodymų Operetės choras lapkričio mėnesį dainuos Amerikos Lietuvių Bendruomenės įkurtuvėse ir Lietuv. kariuomenės minėjime. Be to, lapkričio 11 d. chorą kviečia dainuoti Waterburyje. Tariamasi dėl sąlygų.

Taip pat choras įtemptai ruošiasi savo metiniam koncertui, kuris bus sausio 20 d. Schwaben Hall.

Norėtųs, kad šis choras būtų dar didesnis ir galingesnis. Užtat Operetės choras pakartotinai kreipasi į visus dainos mylėtojus įsijungti į jų eiles.

Niekad nevēlu prie garbingo lietuviško darbo!

Pamokos būna trečiadieniais ir penktadieniais 8 val. v. Piliečių Klube, 280 Union Ave.

A. S.

Maspeth, N. Y.

— Lapkričio 3 d. parapijos salėje katalikų veteranų postas prisaidins naująją valdybą.

— Rožančiaus draugijos metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 4 d., tuoj po mišparų.

— Kristaus Karaliaus šventėje paminėta karaliaus Mindaugo ir Lietuvos krikšto 700 metų sukaktis. Bažnyčioje altoriai skendo gėlėse. Gėles paaukojo Al. Navickas, jr. Per sumą buvo išstatytas šv. sakramentas ir visą popietę tikintieji gausiai lankė bažnyčią. Vakare buvo šventoji valanda.

— Kun. K. Girmis, Maryknoll vienuolis, atvykęs į Maspethą ir po 6 savaitų vėl išvyks į Peru misijoms.

ISNUOMOJAMI 2 kambariai su baldais. Kreiptis: 114-43 118th St., Ozone Park 16, L. I., N. Y.

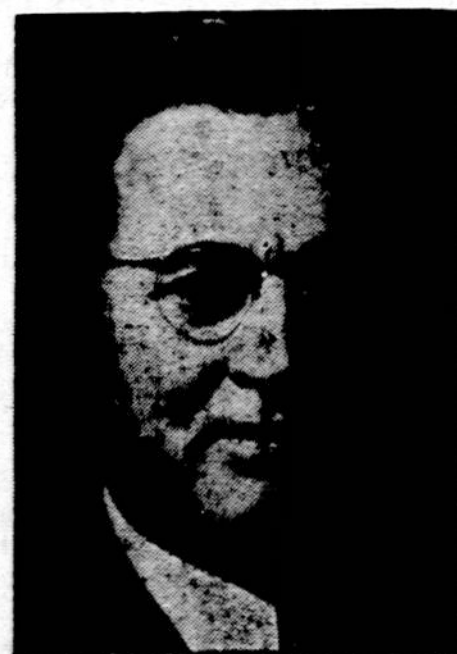
ISNUOMOJAMA

Mėsinė ir kolonialinių prekių (grocerinė) krautuvė, pilnai įrengta su mašinomis ir trys šaldytuvai. Kreiptis į Alex Mathews, 256 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

BOSTONO PILIEČIAI!

Aš esu didžiai dėkingas Jums už tą pasitikėjimą, kuriuo Jūs parėmėte šio miesto administracijos reikalus, aiškiai pasisakydami praėjusiuose rinkimuose. Jūs galite būti tikri, kad aš darysiu visą, ką galėsiu, kad pateisinčiau tą man suteiktą pasitikėjimą.

Lapkričio 6 dieną Jūs eisite prie rinkimų urnų pareikšti savo galutinį sprendimą, kaip turėtų būti miestas tvarkomas per sekančius ketveris metus. Padarykite Bostoną geriausia vieta gyventi ir dirbti. Parodykite tikrą Jūsų nusistatymą trečiadienį, lapkričio 6 d.

John B. Hynes
Mayor of Boston

BOSTONO ŽINIOS

Kristaus Karaliaus šventės

minėjimas Bostone numatyta tvarka neįvyko. Parapija tą dieną lankė bažnyčias. Tik šv. Mišių metu kun. K. Mažutis pasakė tai dienai pritaikintą pamokslą. Parapijos choras gražiai giedojo mišias ir Kristaus Karaliaus himną. Jo autorius yra Bostone gyvenęs poetas Bern. Brazdžionis. Pabaigoje sugiedota "Apsaugok, Aukščiausias."

"Pilot" apie vysk. V. Brizgį

Bostono arkivyskupijos savitrašis "Pilot" įdėjo pasikalbėjimą su vysk. V. Brizgiu. Pavaizduojama tragiška dabartinė bažnytinė būklė Lietuvoje. Suminėta ir planai parengti įvairiuose kraštuose dvasininkų, kurie bus reikalingi atstatyti Bažnyčios gyvenimui atgimstančioj Lietuvoj. Pasikalbėjimas iliustruotas dviem nuotraukom — vienoje matomas vysk. V. Brizgys su kun. P. Virmauskio, kitoje — Kauno senamiestis.

Suėmė prof. Dirk Struik

Middlesex Country vyriausias teismas apkaltino Mass. valstijos Technologijos Instituto matematikos prof. Dirk Struiką už agitavimą jėga nuversti šios valstybės vyriausybę. Instituto vadovybė profesorius suspendavo. Jis iki teismo paleistas už \$10,000.00 užstatą. Nors prof. D. Struik komunistinis veikimas čia buvo gana ryškus ir net 11 komunistų byloje New York'e buvo minimas, bet Instituto vadovybė jį iki šiol toleravo iki formaliai Grand Jury buvo apkaltintas.

Antanas Škėma,

režisiorius, dramos aktorius ir rašytojas spalio 28 d. iš Chicago atsikėlė gyventi į Brooklyną. Jo šeima jau anksčiau čia gyveno.

"Šv. Pranciškaus Varpelio" lapkričio mėn. numeris

Šiame "Šv. Pranciškaus Varpelio" numeryje rašo: kun. dr. J. Navickas — Krikščioniškas mirusiųjų prisiminimas, vysk. V. Brizgys — Vaikų auklėjimas šeimoje, Nino Salvaneschi — Maldos valanda, T. Kestutis Butkevičius, OFM, — Šv. Elzbieta Turingietė ir kun. dr. J. Prunskis — Apie Tikėjimo tiesą, kuri mus gaivina. Be to, yra tretininkų skyrius ir žinios iš katalikiško pasaulio bei Lietuvos. Numeris iliustruotas žymių dailininkų paveikslais bei grožinėmis fotografijomis.

"Šv. Pranciškaus Varpelio" leidžia pranciškonai. Prenumerata — 2 dol. metams. Administracijos adresas — Kennebunk Port, Maine.

Naujas tėvų komitetas

Šeštadieninės liuanistikos mokyklos tėvų susirinkime praeitą šeštadienį, spalio 27 d., mokyklos vedėjas pranešė mokyklos darbo galimybes bei akcentavo ypatingą reikalą tėvams bendradaribauti ne tik auklėjimo, bet ir mokykmo reikale. Taip pat padarė pranešimą tėvų komitetas. Į naują tėvų komitetą išrinkti Galdikienė, Vaitkevičius ir inž. Gimbutas.

Kultūros Rėmėjų susirinkime

spalio 27 d. aptarti klausimai, surišti su reikalu bei galimybėmis išplėsti liuanistinį švietimą mūsų mokyklose. Išreikšta viltis, kad laisvai bėgant ir parapijos mokykloje bus reikiamai pastatytas liuanistikos dalykų dėstymas.

Kalbės. Srg. Th. Šimkus

Vvėn 17-tos Algirdo kuoros susirinkime, kuris suaukiamas lapkričio 11 d. vyčių salėje (Emerson St., So. Boston), pagrindinis kalbėtojas pakviestas žymus Amerikos liuanis ir vytis Theodore J. Shimkus, Massachusetts valstybės policijos seržantas. Susirinkimo pradžia 3:30 val. po pietų. Visus vyčius ir jų draugus maloniai kviečiame atvykti pasiklausyti to žymaus vyro kalbos ir dalyvausti susirinkime.

Tartasi emigracijos reikalais

Spalio 24 d. Hotel Bradford, suvažiavo NCRC-War Relief Services nariai ir vyskupijų direktoriai (tremtiniais apgyvendinti). Dalyvavo ir BALFo direktorius prel. J. Balkūnas. Tartasi dėl likusių tremtinių emigracijos ir pasilikusių rėmimo. Nutarta ir toliau tęsti NCRC — War Relief Services veiklą su tautybių nariais vokiečių ir italų imigracijai.

Susituokė

Spalio 27 d. lietuvių parapijos bažnyčioje susituokė Mykolas Zaladkauskas, su Alena Navickaite, gyv. 9 Raven St., Dorchester.

Gimė

Spalio 27 d. pakrikštytas Andriejus - Morkus, sūnus Silvestro ir Juzės (Utkaitės) Zaikių, gyv. 7 Winfield St. So. Boston.

Liet. Piliečių Dr-jos bankietas įvyksta šį šeštadienį, lapkričio 3 d.

Mirė

Spalio 25 d. Bostone mirė trys lietuviai. Miesto ligoninėje mirė šešias savaites sirgusi Mikalina Soltonienė, 69 metų, gyvenusi 292 W. Fifth St. South Boston. Paliko vyrą, dukterį ir sūnų.

Carney ligoninėje mirė Jonas Gintalas, 63 metų, gyv. Gates St. Paliko žmoną Oną.

Miesto ligoninėje mirė Juozas Bizokas, 60 metų, gyv. 843 E. Fifth St. Paliko žmoną Mariją, du sūnus ir brolių.

SOMERVILLE, MASS.

Moterų S-gos piknikas

Moterų Sąjungos piknikas po stogu įvyks lapkričio 10 d. 7 val. vakare (šeštadienį) Katalikų klube (163 Harvard st.) Cambridge, Mass. Šeimiminkės, ruošiančios skanius valgius, dirba išsijuosios, kad tik svečiams įtikyt ir gardžiai pavaišintų. Bilietų (tikietų) platintojos taip pat uoliai trūsia. Visus maloniai kviečiame atsilankyti. Numatyti linksmi pavairinimai ir smagus šokiai. Adventas jau netoli, tai prašome pasinaudoti šia gražia proga pasižinti, pasilinksinti ir pasivaikinti. Užtikriname, kad visi bus labai patenkinti.

Maloniai kviečia

Rengėjos

ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS CHORAS. Viduryje (iš kairės į dešinę) sėdi: Kun. V. Piktūnas, parapijos klebonas kun. J. Aleksiūnas ir vargon. Pr. Dulka.

Angelų Karalienės parapijos choro

VAKARAS-KONCERTAS

įvyks lapkričio 4 d. 5 val. vak.

Šv. Stanislovo parapijos salėje

Driggs Ave. ir Newell St. kampas, Greenpoint.

PROGRAMOJE: choras sudainuos eilę dainų ir choristų grupė suvaidins "Oscar Wildes

"NERIMTĄ KOMEDIJĄ."

Vaidelį "Atsiveiklinimas" suvaidins ir vakaro programą praves K. Vasiliauskas, p. Vasiliauskienė ir Tosca Daubaraitė - Skobedienė.

Šokiamas gros pulkus orkestras, veiks turtingas būdas.

BILIJETAI \$1.25.

APREIŠKIMO PARAPIJOS CHORAS

RENGIA

KONCERTĄ IR ŠOKIUS

Sekmadienį, lapkričio 11 d.

4:30 val. p. p.

WEBSTER HALL

119 East 11th Street

New York City

GROS JOE THOMAS ORKESTRAS

Bilietų kaina su taksomis \$1.50